

Algemeen Ambtsbericht Eritrea

22 september 2010

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Directie Consulaire Zaken en Migratiebeleid
Afdeling Asiel, Hervestiging en Terugkeer
Postbus 20061, 2500 EB Den Haag

	Inhoudsopgave	Pagina
1	Inleiding	5
2	Landeninformatie	6
2.1	Land en volk	6
2.1.1	Ligging en klimaat	6
2.1.2	Bestuurlijke indeling	6
2.1.3	Bevolking	6
2.1.4	Taal	7
2.1.5	Godsdienst	8
2.1.6	Munteenheid	8
2.2	Staatsinrichting	8
2.2.1	Uitvoerende macht	9
2.2.2	Wetgevende macht	9
2.2.3	Rechterlijke macht	9
2.3	Geschiedenis	9
2.3.1	Onafhankelijkheid 1993	10
2.3.2	Periode 1997-2000	10
2.3.3	Vredesakkoord 2000	11
2.3.3.1	<i>Grenscommissie</i>	11
2.3.3.2	<i>Claimscommissie</i>	12
2.3.3.3	<i>UNMEE</i>	12
2.4	Politieke ontwikkelingen	13
2.4.1	Oppositie	13
2.4.2	Verkiezingsproces	15
2.4.3	VN-sancties	15
2.4.4	Eritrea en de Afrikaanse Unie	16
2.5	Veiligheidssituatie	16
2.5.1	Landmijnen	17
2.5.2	Regionale context	17
2.5.2.1	<i>Djibouti</i>	17
2.5.2.2	<i>Ethiopië</i>	18
2.5.2.3	<i>Somalië</i>	19
2.5.2.4	<i>Soedan</i>	19
2.5.2.5	<i>Jemen</i>	19
3	Mensenrechten	21
3.1	Internationale verdragen en protocollen	21
3.2	Nationale wetgeving	22
3.3	Toezicht	22
3.4	Naleving en schendingen	22
3.4.1	Vrijheid van meningsuiting	23
3.4.2	Vrijheid van vereniging en vergadering	24
3.4.3	Vrijheid van godsdienst	25

3.4.3.1	<i>Geregistreerde religies</i>	26
3.4.3.2	<i>Nieuwe religies</i>	27
3.4.4	Bewegingsvrijheid	28
3.4.4.1	<i>Identiteitskaart</i>	29
3.4.4.2	<i>Paspoort</i>	30
3.4.4.3	<i>Geboorteakte</i>	30
3.4.4.4	<i>Huwelijksakte</i>	31
3.4.4.5	<i>Nationaliteit</i>	31
3.4.4.6	<i>Reizen</i>	34
3.4.4.7	<i>Uitreisvisum</i>	34
3.4.4.8	<i>Illegale grensoverschrijding</i>	35
3.4.5	Rechtsgang	37
3.4.5.1	<i>Special Courts</i>	37
3.4.6	Arrestaties en detenties	38
3.4.6.1	<i>Situatie in gevangenissen</i>	39
3.4.7	Mishandeling en foltering	40
3.4.8	Verdwijningen	41
3.4.9	Moorden en buitengerechtelijke executies	41
3.4.10	Doodstraf	41
3.5	Specifieke groepen	41
3.5.1	Vrouwen	42
3.5.1.1	<i>Maatschappelijke positie</i>	42
3.5.1.2	<i>(Seksueel) geweld</i>	42
3.5.1.3	<i>Female Genital Mutilation (FGM)</i>	43
3.5.2	Minderjarigen	45
3.5.2.1	<i>Meerderjarigheid</i>	45
3.5.2.2	<i>Weeskinderen</i>	46
3.5.2.3	<i>Kindsoldaten</i>	47
3.5.2.4	<i>Kinderarbeid</i>	47
3.5.2.5	<i>Onderwijs</i>	47
3.5.3	Homoseksuelen	48
3.5.4	Etnische groepen	49
3.5.5	Dienstplichtigen	49
3.5.6	Ethiopiërs in Eritrea	54
4	Migratie	56
4.1	Migratiestromen	56
4.1.1	Ontheemden	56
4.1.2	Vluchtelingen uit Eritrea	56
4.1.3	Terugkerende vluchtelingen	57
4.1.3.1	<i>Vrijwillige terugkeer</i>	57
4.1.3.2	<i>Gedwongen terugkeer</i>	58
4.2	Activiteiten van internationale organisaties	59
4.3	Standpunt UNHCR	61

5	Bijlagen	62
5.1	Oppositieele groeperingen	62
5.2	Detentie- en trainingscentra in Eritrea	67
5.3	Literatuurlijst	69
5.3.1	Naslagwerken en rapporten	69
5.3.2	Websites	69
5.4	Lijst van afkortingen	72
5.5	Kaart van Eritrea	74

1 Inleiding

In dit algemeen ambtsbericht wordt de situatie in Eritrea beschreven voor zover deze van belang is voor de beoordeling van asielverzoeken van personen die afkomstig zijn uit dat land en voor besluitvorming over de terugkeer van afgewezen Eritrese asielzoekers. Dit ambtsbericht is een actualisering van eerdere ambtsberichten over de situatie in Eritrea (laatstelijk 20 juli 2009) en beslaat de periode van juli 2009 tot en met augustus 2010.

Dit ambtsbericht is gebaseerd op informatie van openbare en vertrouwelijke bronnen. Bij de opstelling is gebruik gemaakt van informatie van verschillende organisaties van de Verenigde Naties, (niet-)gouvernementele organisaties, vakliteratuur en berichtgeving in de media. Een overzicht van de belangrijkste geraadpleegde openbare bronnen is opgenomen in de literatuurlijst. Bovendien liggen bevindingen ter plaatse en vertrouwelijke rapportages van de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in Asmara aan dit algemeen ambtsbericht ten grondslag. In het algemeen ambtsbericht wordt veelvuldig verwezen naar geraadpleegde bronnen. Daar waar openbare bronnen zijn vermeld, wordt de tekst in veel gevallen ook ondersteund door informatie die op vertrouwelijke basis is ingewonnen.

In hoofdstuk twee wordt ingegaan op recente ontwikkelingen op politiek en veiligheidsgebied. Deze beschrijving wordt voorafgegaan door een beknopt overzicht van de recente geschiedenis van Eritrea. Ook is een korte passage over de geografie, de bevolking en de staatsinrichting van Eritrea opgenomen.

In hoofdstuk drie wordt de mensenrechtensituatie in Eritrea geschetst. Na een beschrijving van wettelijke garanties en internationale verdragen, waarbij Eritrea partij is, komen de mogelijkheden van toezicht op naleving van de mensenrechten aan de orde. Daarna volgt de beschrijving van de naleving dan wel schending van bepaalde mensenrechten. Ten slotte wordt de positie van specifieke groepen belicht.

In hoofdstuk vier komen migratiestromen en activiteiten van internationale organisaties aan de orde.

2 Landeninformatie

2.1 Land en volk

2.1.1 Ligging en klimaat

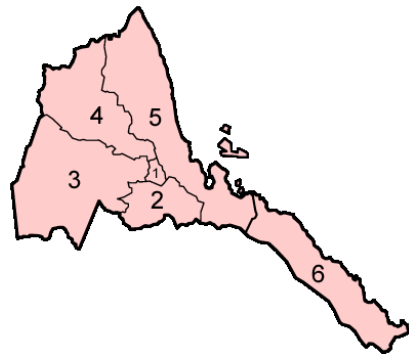
De eenheidsstaat Eritrea ligt in de Hoorn van Afrika. Het land grenst in het westen en noordwesten aan Soedan, in het zuiden aan Ethiopië, in het zuidoosten aan Djibouti en in het oosten en noordoosten aan de Rode Zee. Ook de Dahlak-eilanden (in de Rode Zee) behoren bij het grondgebied van Eritrea. Geografisch kan het land worden onderverdeeld in een droge woestijnachtige kuststrook met een gemiddelde temperatuur van 30°C en de koelere en vochtigere centrale hooglanden met een gemiddelde temperatuur van 20°C.¹

2.1.2 Bestuurlijke indeling

Na de onafhankelijkheid in 1993 is Eritrea administratief verdeeld in 6 regio's (*zoba's*) (hoofdsteden tussen haakjes):

1. Maekel (Asmara, tevens nationale hoofdstad);
2. Debub (Mendefera / Adi Ugri);
3. Gash-Barka (Barentu);
4. Anseba (Keren);
5. Semenawi Keyih Bahri (Massawa);
6. Debubawi Keyih Bahri (Assab).

De regio's zijn onderverdeeld in districten (*sub-zoba's*).²

2.1.3 Bevolking

Eritrea heeft een oppervlakte van 124.320 km² (ongeveer driemaal Nederland), inclusief de Dahlak-eilanden, en telt ruim 5,7 miljoen inwoners. De

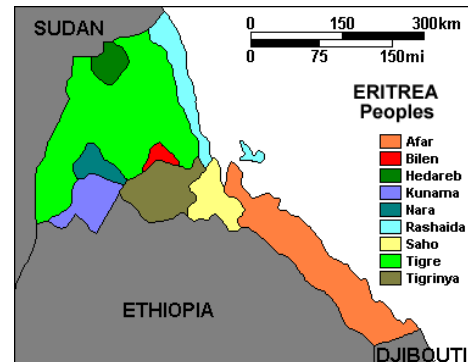
¹ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010), EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

² www.wikipedia.org/Eritrea (12 april 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

bevolkingsdichtheid is vrij laag (38 inwoners per km²). Het geboortecijfer is 34,2 en het sterftcijfer 8,4 per duizend inwoners. De levensverwachting is gemiddeld 62 jaar.³

De Eritrese bevolking is onder te verdelen in negen etnische groepen:

1. Afar;
2. Bilen;
3. Hedareb;
4. Kunama;
5. Nara;
6. Rashaida;
7. Saho;
8. Tigre;
9. Tigrinya.

De grootste bevolkingsgroep vormen de Tigrinya (50%), gevolgd door de Tigre en Kunama (samen 40%), de Afar (4%), de Saho (3%) en de overige groepen 3%. Van de bevolking is naar schatting 75% analfabeet. Ongeveer 80% van de bevolking is werkzaam in de landbouw en 20% in de industrie en dienstverlenende beroepen.⁴ Eritrea behoort tot de armere landen van Afrika. Het land staat op plaats 165 van de 182 landen op de *Human Development Index (HDI)*, de VN-index voor sociale ontwikkeling.⁵

2.1.4 Taal

Elke bevolkingsgroep in Eritrea heeft een eigen taal. Het meest worden Tigrinya en Tigre gesproken. Tigrinya wordt door ongeveer de helft van de bevolking gesproken en is afkomstig van de oude taal Geez, een taal die alleen nog in de orthodoxe kerk wordt gebruikt. Het Engels wordt over het algemeen gesproken door zakenmensen en ambtenaren. Het Amhaars is een voertaal die in Eritrea vooral gangbaar is onder personen afkomstig uit Ethiopië.⁶

³ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), BBC News, *Country profile: Eritrea* (11 mei 2010), EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

⁴ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010). Zie ook § 3.5.4 'Etnische groepen'.

⁵ www.hdr.undp.org/statistics (11 juni 2010).

⁶ www.wikipedia.org/Semitische_talen (13 april 2010), www.ethnologue.com (13 april 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010), EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010). De Semitische talen vormen een noordoostelijke subfamilie van de Afro-Aziatische

2.1.5 Godsdienst

De belangrijkste religies in Eritrea zijn de islam en het christendom. Naar schatting 50% van de bevolking is islamitisch, 30% is lid van de Eritrese orthodoxe kerk, 13% is rooms-katholiek en 5% behoort tot één van de kleinere religieuze bewegingen, waaronder protestanten, Jehova's getuigen, boeddhisten, hindoes en baha'i. De resterende 2% is aanhanger van één van de traditionele inheemse godsdiensten.⁷

2.1.6 Munteenheid

Sinds november 1997 is de munteenheid van Eritrea de Nakfa (*Eritrean Nakfa*, internationale monetaire afkorting ERN). Eind augustus 2010 was € 1 circa ERN 20 en US\$ 1 circa ERN 15.⁸

2.2 Staatsinrichting

Op 24 mei 1993 werd Eritrea onafhankelijk van Ethiopië. De grondwet van 1997, waarin principes als politiek pluralisme en persvrijheid zijn opgenomen, is nog niet in werking getreden. Het grensconflict met Ethiopië wordt door de Eritrese autoriteiten nog steeds aangevoerd als reden voorlopig geen verkiezingen te houden. Het is niet bekend op welke termijn algemene verkiezingen zullen plaatsvinden. Het staatsbestel is daarom nog gebaseerd op de overgangsregeling waartoe ten tijde van de onafhankelijkheid was besloten.⁹

Voor zover er in Eritrea sprake is van scheiding van uitvoerende, wetgevende en rechterlijke macht, ziet die er als volgt uit:

talen. De meest voorkomende Semitische talen zijn Arabisch, Amhaars, Hebreeuws en Tigrinya.

⁷ US Department of State, *2009 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (26 oktober 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), US Commission on International Religious Freedom, *Annual Report 2010* (mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010). Zie ook § 3.4.3 'Vrijheid van godsdienst' (Mensenrechten).

⁸ www.coinmill.com / the currency converter (1 september 2010).

⁹ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010), EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

2.2.1 Uitvoerende macht

De uitvoerende macht is sterk geconcentreerd en berust bij het kabinet van ministers en in het bijzonder bij de zittende president Isaias Afewerki van het *People's Front for Democracy and Justice (PFDJ)*. De president benoemt de leden van zijn kabinet (*State Council*). Hij is behalve regeringsleider ook opperbevelhebber van het leger. Door het uitstel van de verkiezingen ontbreekt een gekozen parlement en is de huidige regering formeel nog altijd een overgangsregering.¹⁰

2.2.2 Wetgevende macht

De wetgevende macht berust formeel bij het parlement (*National Assembly*). Het huidige Eritrese parlement is in feite een overgangsparlement (150 leden). De helft van het overgangsparlement bestaat uit leden van het PFDJ en de andere helft is indirect gekozen door vertegenwoordigers van de besturen van de regio's. Dit parlement is sinds 2002 niet meer in vergadering bijeen geweest.¹¹

2.2.3 Rechterlijke macht

De rechterlijke macht bestaat uit het Hooggerechtshof (*High Court*), regionale rechtbanken (*regional courts*) en plaatselijke rechtbanken (*community courts*). Daarnaast zijn er militaire rechtbanken en bijzondere rechtbanken (*special courts*) voor delicten als corruptie en machtsmisbruik.¹²

2.3 Geschiedenis

In deze paragraaf wordt een beknopt overzicht gegeven van de recente geschiedenis van Eritrea. Voor een meer gedetailleerd overzicht van de vroegere geschiedenis wordt verwezen naar eerder verschenen algemene ambtsberichten over Eritrea.

¹⁰ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010), EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

¹¹ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010), EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

¹² US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010). Zie ook § 3.4.5.1 'Special Courts' (Mensenrechten).

2.3.1 Onafhankelijkheid 1993

In de periode 1869 tot 1889 werd Eritrea geleidelijk aan gekoloniseerd door Italië. Het land bleef Italiaans bezit tot 1941. Nadat de Italiaanse troepen door de geallieerden uit het gebied waren verdreven, werd Eritrea een Brits protectoraat. In 1950 nam de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties een resolutie aan, op basis waarvan een autonoom Eritrea een federatie ging vormen met Ethiopië onder Ethiopisch bestuur. Eritrea kreeg een eigen parlement en ambtenarenapparaat en was bevoegd in de meeste binnenlandse aangelegenheden. Monetaire, fiscale, militaire en buitenlandse aangelegenheden waren echter de competentie van de centrale regering in Addis Abeba. De poging door Ethiopië van steeds verdere beperking van de autonomie en uiteindelijk de annexatie van Eritrea als provincie in 1962 was het begin van een jarenlange strijd, die in 1993 leidde tot de onafhankelijkheid van Eritrea. De verzetsbeweging *Eritrean People's Liberation Front (EPLF)* vormde de overgangsregering van de nieuwe staat. De secretaris-generaal van het EPLF, Isaias Afewerki, werd in juni 1993 uitgeroepen tot president. In februari 1994 werd het EPLF omgedoopt tot het *People's Front for Democracy and Justice (PFDJ)*.¹³

2.3.2 Periode 1997-2000

In mei 1997 nam het overgangsparlement een nieuwe grondwet aan. De ontwikkeling richting democratie, inclusief de inwerkingtreding van de grondwet, werd wegens een hernieuwde strijd met Ethiopië in mei 1998 op de lange baan geschoven. Wat aanvankelijk een grensincident leek, escaleerde tot een bloedige oorlog tussen beide landen, die ruim twee jaar zou duren. De oorlog bereikte een climax in mei 2000 met een grootschalig Ethiopisch militair offensief. Uiteindelijk werd na bemiddeling van onder andere de Organisatie voor Afrikaanse Eenheid (OAE)¹⁴ op 18 juni 2000 een staakt-het-vuren overeengekomen, dat een einde maakte aan de vijandelijkheden.¹⁵

De overeenkomst betrof onder meer terugtrekking van het Ethiopische leger tot achter de grenzen van mei 1998 en de creatie van een bufferzone met een breedte

¹³ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

¹⁴ De Organisatie van Afrikaanse Eenheid (OAE) werd in 2002 opgevolgd door de Afrikaanse Unie (AU). Gemodelleerd naar de Europese Unie (EU) zijn de doelen van de organisatie het bevorderen van democratie, mensenrechten en ontwikkeling.

¹⁵ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

van 25 kilometer en een lengte van 900 kilometer langs de grens op Eritrees grondgebied. In deze bufferzone, de *Temporary Security Zone (TSZ)*, werd in 2001 een VN-vredesmacht, de *United Nations Mission in Ethiopia and Eritrea (UNMEE)*, gestationeerd die naleving van de overeenkomst moest bewaken.¹⁶

2.3.3 Vredesakkoord 2000

Op 12 december 2000 sloten Ethiopië en Eritrea te Algiers een vredesakkoord (*Algiers Agreements*), dat het formele einde van de oorlog tussen beide landen markeerde. Als uitvloeisel van deze overeenkomst werden een neutrale grenscommissie (*Eritrea-Ethiopia Boundary Commission, EEBC*), die de betwiste grens moest definiëren, en een claimscommissie (*Eritrea-Ethiopia Claims Commission, EECC*), die compensatieclaims moest onderzoeken, ingesteld.¹⁷

2.3.3.1 Grenscommissie

De *Eritrea-Ethiopia Boundary Commission (EEBC)* deed op 13 april 2002 een eerste uitspraak in het grensgeschil tussen Eritrea en Ethiopië. De beslissing van de grenscommissie werd aanvankelijk door beide landen formeel geaccepteerd en was naar de mening van internationale waarnemers evenwichtig: beide partijen wonnen en verloren terrein. Al snel werd echter duidelijk dat Ethiopië de toewijzing van met name de plaats Badme (waar de oorlog tussen Eritrea en Ethiopië in 1998 begon) aan Eritrea weigerde te accepteren. Door de weigering van Ethiopië om de uitspraak van de commissie in zijn geheel te aanvaarden werd de feitelijke demarcatie verschillende keren uitgesteld, in oktober 2003 voor onbepaalde tijd. Er vonden nadien nog diverse bijeenkomsten plaats tussen Ethiopië en Eritrea inzake de grenskwestie, maar die leverden geen concrete resultaten op. Op 27 november 2006 besloot de grenscommissie beide partijen nog twaalf maanden de tijd te geven om het eens te worden over de demarcatie. Aangezien geen doorbraak werd gerealiseerd, werd de grens tussen beide landen op 30 november 2007 op papier vastgesteld conform de door de grenscommissie bepaalde grenscoördinaten op de kaart (virtuele demarcatie). De grenscommissie beschouwde hiermee haar taak als beëindigd. Eritrea erkende de door de grenscommissie vastgestelde coördinaten als geldig en definitief. Ethiopië daarentegen is van mening dat de beslissing van de commissie internationaal geen rechtsgeldigheid heeft. De patstelling duurt voort.¹⁸

¹⁶ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010). Zie ook § 2.3.3.3 'UNMEE'.

¹⁷ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

¹⁸ HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010), EIU, *Country Report Ethiopia* (juni 2010), UK Border Agency,

2.3.3.2 *Claimscommissie*

De *Eritrea-Ethiopia Claims Commission (EECC)* was ingesteld om uitspraken te doen inzake aanklachten van burgers die compensatie zochten voor schade die hen was aangedaan tijdens de oorlog tussen Eritrea en Ethiopië. De arbitrage door de commissie is bindend. Duizenden Eritreeërs en Ethiopiërs hebben bij de commissie claims ingediend betreffende onder meer materiële schade, verkrachting, ontvoering, mishandeling en moord in Zuid-Eritrea en Noord-Ethiopië.¹⁹ Nagenoeg alle claims zijn inmiddels ingediend en behandeld. Op 17 augustus 2009 heeft de EECC haar eindverslag aangeboden aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties (SGVN) met de aanbeveling dat de twee landen zich verplichtten de ingediende claims van burgers financieel te compenseren. Het zal evenwel nog enige tijd duren, voordat alle claims ook daadwerkelijk zullen zijn vereffend, gezien de huidige zwakke financieel-economische situatie in beide landen.²⁰

2.3.3.3 *UNMEE*

Gedurende de aanwezigheid van UNMEE werd de missie door de Eritrese autoriteiten diverse beperkingen²¹ opgelegd in de uitoefening van haar taken, waarop de VN-Veiligheidsraad in juli 2008 besloot de vredesmissie te beëindigen en het mandaat, dat op 31 juli 2008 afliep, niet opnieuw te verlengen.²² UNMEE heeft zich inmiddels volledig teruggetrokken uit het gebied, waarmee een einde kwam aan de *Temporary Security Zone (TSZ)*, die een scheiding vormde voor de meer dan honderdduizend manschappen aan zowel Eritrese als Ethiopische zijde.

Country of Origin Information Report Eritrea (8 juni 2010), EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010). Zie ook § 2.5.2.2 'Ethiopië' (Veiligheidssituatie).

¹⁹ Ethiopië werd veroordeeld voor de vernieling en plundering van gebouwen, het aanbrengen van schade aan infrastructuur en grafschennis. Eritrea werd veroordeeld wegens gerichte moorden, mishandeling en ontvoeringen van burgers en wegens grootschalige plunderingen en vernielingen in de door het Eritrese leger bezette gebieden in Ethiopië (OHCHR, *Human rights component of UNMEE Ethiopia/Eritrea, quarterly report*, februari-april 2004).

²⁰ PCA, *Eritrea-Ethiopia Claims Commission Renders Final Awards on Damages* (17 augustus 2009), Sudan Tribune, *Arbitration panel orders Eritrea and Ethiopia to pay war compensations* (18 augustus 2009), Eritrea Daily, *Eritrea-Ethiopia Claims Commission Renders Final Verdict* (18 augustus 2009) en ASIL, *Eritrea-Ethiopia Claims Commission: Damage Awards* (4 september 2009).

²¹ De beperkingen begonnen in 2005 met een verbod op helikoptervluchten en het reduceren van waarnemingspatrouilles. Begin 2008 was de VN door het stopzetten door Eritrea van brandstoflevering genoodzaakt zich terug te trekken uit de TSZ.

²² UNSC, S/2008/226, *Special report of the Secretary-General on the United Nations Mission in Ethiopia and Eritrea* (7 april 2008), UNSC, S/RES/1827 (30 juli 2008) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

Aanvankelijk waren er sinds het vertrek van UNMEE geen noemenswaardige grensincidenten te melden, maar gedurende de verslagperiode steeg de spanning en vonden er geregeld over en weer gewapende confrontaties plaats.²³

2.4 Politieke ontwikkelingen

In Eritrea heeft het *People's Front for Democracy and Justice (PFDJ)* van president Isaias Afewerki nog steeds de volledige macht in handen. Geen enkele oppositie wordt toegestaan. De vooruitzichten voor democratisering in de nabije toekomst zijn onzeker. Er is nog steeds geen duidelijkheid, wanneer de grondwet van 1997 zal worden geïmplementeerd. Zicht op algemene verkiezingen is er vooralsnog niet.²⁴ Eind 2009 heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties aan Eritrea sancties opgelegd in antwoord op Eritrese steun aan het Somalische verzet en de aanvankelijke weigering van Eritrea zijn troepen terug te trekken uit het grensgebied met Djibouti.²⁵

2.4.1 Oppositie

De *People's Front for Democracy and Justice (PFDJ)* is de enige toegestane partij in Eritrea. Onder de nieuwe grondwet zijn meerdere partijen toegestaan, mits zij niet op etnische of religieuze grondslag zijn gebaseerd. Deze grondwet is echter, zoals eerder vermeld, nog niet in werking getreden. Oppositiepartijen zijn niet actief in Eritrea zelf, maar wel in het buitenland. Zowel vanuit Ethiopië als Soedan opereert een aantal Eritrese oppositiegroeperingen. In Soedan is hun bewegingsvrijheid sinds het herstel van de diplomatieke betrekkingen met Eritrea in 2006 sterk ingeperkt.²⁶ Verschillende groeperingen hebben een gewapende

²³ Eritrea Daily, *Eritrea ruler reports deadly border clash with Ethiopia* (2 januari 2010), Reuters, *Eritrea says it killed 10 Ethiopian troops* (3 januari 2010), AFP, *Eritrea says attacked by Ethiopia* (3 januari 2010), Sahel Blog, *Fighting in the Horn of Africa: Eritrea, Ethiopia* (4 januari 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010). Zie voorts § 2.5.2.2 'Ethiopië' (Veiligheidssituatie).

²⁴ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Freedom House, *The Worst of the Worst 2010 – Eritrea* (3 juni 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010).

²⁵ UN News Service, *Security Council imposes sanctions on Eritrea* (23 december 2009), Freedom House, *The Worst of the Worst 2010 – Eritrea* (3 juni 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010). Zie voorts § 2.4.3 'VN-sancties', § 2.5.2.1 'Djibouti' en § 2.5.2.3 'Somalië'.

²⁶ Sudan Tribune, *Sudan bans activities of Eritrean opposition* (2 juni 2008), AFP, *Le président soudanais en visite en Erythrée malgré le mandat de la CPI* (23 maart 2009), UNHCR, *Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-seekers*

vleugel, maar de militaire slagkracht wordt gering geacht en zou zich beperken tot het leggen van landmijnen en kleinschalige aanvallen op Eritrese leger- of overheidsposities.²⁷

In 2005 vormden diverse in het buitenland gevestigde oppositiegroeperingen een alliantie, de *Eritrean Democratic Alliance (EDA)*. De doelstelling van de EDA is de omverwerping van de huidige Eritrese regering.²⁸ De meeste oppositiepartijen hebben hun kantoor of militaire basis in Ethiopië of Soedan. De Eritrese regering beschouwt de EDA niet als een serieuze bedreiging. De alliantie wordt gezien als een samenvoeging van kleine partijen die geen invloed hebben in Eritrea en sterk onder invloed staan van Ethiopië en Soedan.²⁹

Op 1 januari 2010 werd de *Eritrean People's Democratic Party (EPDP)* opgericht door een fusie van de *Eritrean Democratic Party (EDP)*, de *Eritrean People's Movement (EPM)*, de *Eritrean People's Party (EPP)* en de *Eritrean Democratic Resistance (EDR)*. De EPDP tracht langs vreedzame en democratische weg veranderingen in Eritrea te bewerkstelligen. Zij wil opkomen voor de rechten van alle Eritreeërs, ongeacht politieke voorkeur, geloof, taal en/of regionale of etnische achtergrond.³⁰

In Eritrea is een omvangrijk en goed functionerend inlichtingennetwerk. Informanten van de Eritrese veiligheidsdienst zijn in het hele land actief. Volgens diverse bronnen worden met name personen die met buitenlanders contacten onderhouden, in de gaten gehouden, zo ook de buitenlanders zelf. De nationale veiligheidsdienst is ook buiten Eritrea actief, in de omliggende landen maar ook in

²⁷ *from Eritrea* (april 2009), EIU, *Country Report Eritrea* (mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010). Zie ook § 2.5.2.4 'Soedan'. Sudan Tribune, *Eritrean rebels claim successful attack on intelligence center* (1 augustus 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Reuters, *Rebel groups pledge to depose Eritrean president* (2 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010). Zie ook § 5.1 'Oppositie groeperingen' (Bijlagen).

²⁸ Sudan Tribune, *Eritrean president barely escapes assassination attempt* (17 augustus 2009), Sudan Tribune, *Eritrean opposition says ready to attack government army* (29 december 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Reuters, *Rebel groups pledge to depose Eritrean president* (2 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010). Zie ook § 5.1 'Oppositie groeperingen'.

²⁹ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Africa Confidential, *Opposing Issayas* (14 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010). Zie ook § 5.1 'Oppositie groeperingen'.

³⁰ Facebook, *Eritrean People's Democratic Party* (www.facebook.com, 12 mei 2010) en Africa Confidential, *Opposing Issayas* (14 mei 2010). Zie ook § 5.1 'Oppositie groeperingen'.

Europa. Via dit netwerk zijn de Eritrese autoriteiten goed op de hoogte van oppositionele activiteiten in het buitenland.³¹

2.4.2 Verkiezingsproces

In Eritrea is er nog steeds geen zicht op nationale verkiezingen. In woord bleef de Eritrese regering toegewijd aan democratisch pluralisme, inclusief een meerpartijensysteem, maar in de praktijk was daar weinig van te merken. De parlamentsverkiezingen, die gepland stonden voor december 2001, werden om niet duidelijke redenen voor onbepaalde duur uitgesteld. Een nieuwe kieswet werd in januari 2002 door het parlement (*National Assembly*) goedgekeurd, maar een wet die partijvorming mogelijk moest maken is nog steeds niet door het parlement in behandeling genomen. Wel werden er in 2002, 2003 en 2004 lokale verkiezingen gehouden. Bij deze verkiezingen konden geen partijen meedoen; iedereen kandideerde zich op 'persoonlijke' titel.³² Sinds de onafhankelijkheid in 1993 zijn er tot dusver geen algemene verkiezingen gehouden.³³

2.4.3 VN-sancties

Eind december 2009 legde de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (VN) aan Eritrea sancties op (wapenembargo, verbod op reizen in de Hoorn van Afrika en bevroren van buitenlandse tegoeden van hoge politieke en militaire officials) in antwoord op Eritrese steun aan het Somalische verzet en de aanvankelijke weigering van Eritrea zijn troepen terug te trekken uit het grensgebied met Djibouti.³⁴ Eritrea beschuldigt op zijn beurt de internationale gemeenschap van 'dubbele standaarden' door Ethiopië niet of onvoldoende aan te spreken op het niet nakomen van de bindende arbitrage-uitspraken naar aanleiding van het

³¹ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Afrol News, *Eritrea "intimidates emigrants into paying tax"* (26 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

³² De gekozen regionale vertegenwoordigingen komen bijeen na een oproep van de gouverneur.

³³ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

³⁴ UN News Service, *Security Council imposes sanctions on Eritrea* (23 december 2009), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010), UNSC, *S/2010/327, Report of the Secretary-General on Eritrea* (22 juni 2010), Afrol News, *Eritrea still far from sanctions' lift* (28 juni 2010) en EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010). Zie voorts § 2.5.2.1 'Djibouti' en § 2.5.2.3 'Somalië'.

grensconflict met dat land. Volgens de Eritrese autoriteiten zou het oplossen van het grensprobleem de weg kunnen vrijmaken voor interne hervormingen.³⁵

2.4.4 Eritrea en de Afrikaanse Unie

Eritrea is lid van Afrikaanse Unie (AU), waarvan het secretariaat zetelt in Addis Abeba. De Ethiopische overheid maakte het de Eritrese vertegenwoordiging bij de AU echter vrijwel onmogelijk om normaal te kunnen functioneren en actief aan de AU-beraadslagingen deel te nemen door de weigering tot verlening van diplomatieke en veiligheids garanties. Op 20 november 2009 verbrak Eritrea vervolgens de diplomatieke betrekkingen met de AU en riep haar ambassadeur uit de Ethiopische hoofdstad terug. Vermoedelijk speelden ook de oproep van de AU om sancties in te stellen tegen Eritrea in antwoord op de vermeende Eritrese steun aan het Somalische islamitische verzet en het voortdurende grensconflict met Ethiopië en Djibouti hierbij een rol.³⁶ Inmiddels heeft Eritrea opnieuw toenadering gezocht tot de AU en wil het land binnen afzienbare termijn de permanente vertegenwoordiging bij de organisatie heropenen.³⁷

2.5 Veiligheidssituatie

De veiligheidssituatie in Eritrea was gedurende de verslagperiode vrij rustig. Wel was er sprake van spanning in de grensgebieden met Ethiopië en Djibouti. De ontwikkelingen hangen nauw samen met de bredere problematiek in de Hoorn van Afrika.³⁸

³⁵ UN News Service, *Security Council imposes sanctions on Eritrea* (23 december 2009), Global Insight, *Eritrea Faces UN Sanctions over Somali Involvement and Djibouti Border Row* (23 december 2009), New York Times, *Eritrea: U.N. Sanctions Imposed* (24 december 2009), Sudan Tribune, *Eritrea calls UN sanction as "brazen act"* (24 december 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), Afrol News, *Eritrea desperate to undo UN sanctions* (23 april 2010), EIU, *Country Report Eritrea* (mei 2010) en Freedom House, *The Worst of the Worst 2010 – Eritrea* (3 juni 2010). Zie ook § 2.5.2.2 'Ethiopië'.

³⁶ Reuters, *African Union calls for Eritrea sanctions* (23 mei 2009) en Afrol News, *Eritrea breaks with African Union* (20 november 2009). Zie § 2.5.2.1 'Djibouti', § 2.5.2.2 'Ethiopië' en § 2.5.2.3 'Somalië'.

³⁷ Sudan Tribune, *African Union says Eritrea can have a mission in Addis Ababa* (4 februari 2010), Afrol News, *Djibouti-Eritrea border dispute towards solution* (8 juni 2010) en Reuters, *African Union welcomes Eritrea, Djibouti mediation deal* (8 juni 2010).

³⁸ Reuters, *U.S. condemns Eritrea for "destabilizing" role* (22 februari 2010), IDMC, *Global Overview of Trends and Developments in 2009 – Eritrea* (17 mei 2010), EIU, *Country Report Ethiopia* (juni 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010), UNSC, S/2010/327, *Report of the Secretary-General on Eritrea* (22 juni 2010) en EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010).

2.5.1 Landmijnen

In Eritrea is de mijndichtheid groot. Het mijnengebied beslaat ongeveer 130 km², met name in het grensgebied met Ethiopië. Naar schatting bevinden er zich zo'n drie miljoen landmijnen en andere niet-ontplofte explosieven. Als gevolg hiervan vallen er nog geregeld doden en gewonden. Gedurende de verslagperiode is het ontmijningsproces door de *Eritrean Demining Authority (EDA)* in samenwerking met het *UN Mine Action Committee* voortgezet. Inmiddels is een gebied van ongeveer 80 km² ontmijnd. Volgens de EDA moet naar verwachting de volledige ontminning begin 2012 zijn afgerond.³⁹

2.5.2 Regionale context

Hieronder worden in het kort de betrekkingen van Eritrea met de overige landen in de Hoorn van Afrika (Djibouti, Ethiopië, Somalië en Soedan), alsmede Jemen belicht.

2.5.2.1 Djibouti

Sinds 2008 is er een grensconflict tussen Djibouti en Eritrea. De aanvankelijk goede relatie met Djibouti raakte verstoord, nadat Eritrese troepen in het buurland de kaap Doumeira (Ras Doumeira) en het naast gelegen eiland Doumeira bezetten. Het conflict zou zijn ontstaan doordat Djibouti weigerde Eritrese deserteurs, die zich op de kaap en het eiland bevonden, terug te sturen naar Eritrea. Gedurende de verslagperiode was de situatie in het grensgebied gespannen. Door de weigering van Eritrea zijn troepen uit het grensgebied met Djibouti terug te trekken, werden eind december 2009 door de VN diverse sancties aan Eritrea opgelegd.⁴⁰

Inmiddels blijken beide landen toenaderingspogingen te doen en heeft sinds mei 2010 via bemiddeling van Qatar intensief diplomatiek overleg plaats. Een eerste

³⁹ UNSC, S/2008/40, *Report of the Secretary-General on Ethiopia and Eritrea* (23 januari 2008), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), ICBL, *Eritrea, Landmine Monitor Report 2009* (www.the-monitor.org, 27 mei 2010) en Electronic Mine Information Network, *Eritrea* (www.mineaction.org, 27 mei 2010).

⁴⁰ Sudan Tribune, *Djibouti says Eritrea arming militias to destabilize Horn of Africa* (25 oktober 2009), UN News Service, *Security Council imposes sanctions on Eritrea* (23 december 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), EIU, *Country Report Eritrea* (mei 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010), UNSC, S/2010/327, *Report of the Secretary-General on Eritrea* (22 juni 2010) en EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010). Zie ook § 2.4.3 'VN-sancties' (Politieke ontwikkelingen).

doorbraak is sinds 1 juni 2010 de ontplooiing van Qatari eenheden aan de grens tussen Eritrea en Djibouti met als doel een buffer te vormen tussen de wederzijdse troepen. Naar verluidt zou Eritrea ondertussen een gedeelte van zijn troepenmacht uit het omstreden gebied hebben teruggetrokken, hetgeen een belangrijke stap in de goede richting kan betekenen van doorbreking van het isolement waarin Eritrea zich bevindt.⁴¹

2.5.2.2 Ethiopië

Ook met Ethiopië bestaat al langere tijd een grensconflict. De door de *Eritrea-Ethiopia Boundary Commission (EEBC)* vastgestelde grenscoördinaten, die door Eritrea als geldig en definitief worden erkend, zijn niet door Ethiopië aanvaard. Eritrea hoopt via bemiddeling van de internationale gemeenschap uit deze impasse te komen. Door de terugtrekking van de *United Nations Mission in Ethiopia and Eritrea (UNMEE)*⁴² medio 2008 en de massale wederzijdse troepenopbouw is er sprake van een gespannen situatie tussen beide landen. Volgens diverse bronnen hadden eind 2009 / begin 2010 in het grensgebied gewapende confrontaties tussen Eritrese en Ethiopische troepen plaats, waarbij tientallen doden en gewonden zouden zijn gevallen.⁴³ Ook zouden militie van de oppositionele groepering *Red Sea Afar Democratic Organization (RSADO)*⁴⁴ aanvallen hebben uitgevoerd op een Eritrees militair kamp in Fura (centraal Dankalia) met eveneens tientallen doden en gewonden tot gevolg.⁴⁵

⁴¹ Global Insight, *Qatari Diplomacy Set to End Djibouti-Eritrea Border Row* (8 juni 2010), Reuters, *African Union welcomes Eritrea, Djibouti mediation deal* (8 juni 2010), Zawya, *Qatar mediating in Eritrea-Djibouti row* (8 juni 2010), Afrol News, *Djibouti-Eritrea border dispute towards solution* (8 juni 2010), Gulf Times, *African Union hails Eritrea-Djibouti deal* (9 juni 2010), UNSC, S/2010/327, *Report of the Secretary-General on Eritrea* (22 juni 2010), Global Insight, *Eritrea Praised As UN Urges Further Compliance to End Sanctions over Somalia and Djibouti Disputes* (29 juni 2010), Reuters, *Eritrea softened its foreign policy?* (30 juni 2010) en EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010).

⁴² Zie § 2.3.3.3 'UNMEE' (Geschiedenis).

⁴³ Eritrea Daily, *Eritrea ruler reports deadly border clash with Ethiopia* (2 januari 2010), Reuters, *Eritrea says it killed 10 Ethiopian troops* (3 januari 2010), AFP, *Eritrea says attacked by Ethiopia* (3 januari 2010), Sudan Tribune, *Eritrea accuses Ethiopia of new attack* (3 januari 2010), Sahel Blog, *Fighting in the Horn of Africa: Eritrea, Ethiopia* (4 januari 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁴⁴ RSADO streeft naar meer autonomie voor het nomadische Afar-volk, dat zijn leefgebied heeft in zowel Eritrea als Ethiopië en Djibouti.

⁴⁵ AFP, *17 Eritrean Troops Killed – Red Sea Afar Group* (16 februari 2010), Reuters, *Eritrean rebels say killed 17 intelligence agents* (17 februari 2010), Reuters, *Eritrean rebels claim killing 11 government soldiers* (23 april 2010), Sudan Tribune, *Eritrean rebels allege killing, wounding 38 intelligence agents* (23 april 2010), Reuters, *Rebel groups pledge to depose Eritrean president* (2 mei 2010), EIU, *Country Report Ethiopia* (juni 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

2.5.2.3 **Somalië**

De relatie met Somalië is gespannen. Naar verluidt zou Eritrea steun verlenen aan milities van de verzetsbeweging Al-Shabaab in Somalië in de vorm van logistieke steun (geld, wapens, voedsel en medicijnen), betrokkenheid bij het rekruteren van strijders en de aanwezigheid van Eritrese officieren in Somalië voor militaire training van oppositionele groeperingen. Een waarnemersteam van de Verenigde Naties beschuldigde Eritrea van het smokkelen van wapens naar Somalië ten behoeve van de oppositie, ondanks een in 1992 door de VN ingesteld wapenembargo tegen dat land. Mede om die reden werden eind december 2009 door de VN sancties tegen Eritrea opgelegd. De Eritrese autoriteiten ontkennen echter alle aantijgingen van betrokkenheid bij het Somalische conflict.⁴⁶

2.5.2.4 **Soedan**

De relatie van Eritrea met buurland Soedan is de afgelopen jaren verbeterd.⁴⁷ Deze was lange tijd gespannen vanwege de gastvrijheid en steun die Soedan aan Eritrese (gewapende) oppositiegroeperingen zou hebben verleend. In maart 2006 zijn de diplomatieke betrekkingen tussen beide landen hervat. Vanaf juni 2008 zou Soedan na jaren van actieve steun niet langer als gastland van de Eritrese oppositie willen fungeren en haar hebben opgedragen haar activiteiten in Soedan te staken.⁴⁸ Evenals Qatar heeft ook Soedan zijn bemiddeling aangeboden om het grensconflict tussen Eritrea en Djibouti te helpen oplossen.⁴⁹

2.5.2.5 **Jemen**

De verhouding tussen Jemen en Eritrea is op zich goed. Het aantal Eritreeërs dat in Jemen zijn toevlucht zoekt en heeft gezocht, is klein. Het levert geen problemen op voor de Jemenitische autoriteiten. Aan de Rode Zee kust in Jemen verblijft en

⁴⁶ IPS, *Het merkwaardig verbond tussen Eritrea en Al-Shabaab* (12 augustus 2009), UN News Service, *Security Council imposes sanctions on Eritrea* (23 december 2009), BBC News, *UN action shameful, says Eritrea* (24 december 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), Sudan Tribune, *Somalia, Djibouti appeal for tougher action against Eritrea* (3 februari 2010), EIU, *Country Report Eritrea* (mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en UNSC, S/2010/327, *Report of the Secretary-General on Eritrea* (22 juni 2010). Zie ook § 2.4.3 ‘VN-sancties’ (Politieke ontwikkelingen).

⁴⁷ Reuters, *Sudan’s Bashir slams UN sanctions on Eritrea* (6 maart 2010).

⁴⁸ Sudan Tribune, *Sudan bans activities of Eritrean opposition* (2 juni 2008), AFP, *Le président soudanais en visite en Erythrée malgré le mandat de la CPI* (23 maart 2009), Elsevier.nl, *Arabische Liga verwierpt arrestatiebevel Al-Bashir* (30 maart 2009), Sudan Tribune, *Sudanese official holds talks with Eritrean President* (15 oktober 2009) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010). Zie ook § 4.1.3.2 ‘Gedwongen terugkeer’ (Migratie).

⁴⁹ Sudan Tribune, *Sudan to mediate between Eritrea and Djibouti* (12 mei 2010).

werkt al sinds jaren een kleine Eritrese (vissers) gemeenschap van ongeveer 1.500 personen. Zij worden zonder problemen door de autoriteiten en lokale bevolking geaccepteerd. Tussen beide landen is er echter een beperkt vluchtelingenprobleem door de aanwezigheid van 25 gedeserteerde Eritrese zeelui (laag in militaire rang), die zo'n jaar geleden hun toevlucht in de Jemenitische havenstad Hodeidah zochten. UNHCR heeft toegang tot hen verkregen en zij hebben nu een vluchtelingenstatus. Toch verblijven zij nog in detentie. De Jemenitische autoriteiten willen Eritrea niet voor het hoofd stoten door hen vrij te laten. Jemen wil hen geen asiel verlenen, maar ook niet terugsturen in de veronderstelling dat de Eritrese autoriteiten weinig mededogen zullen tonen. In overleg met de Jemenitische autoriteiten onderzoekt UNHCR thans de mogelijkheden tot vestiging in derde landen.

3 Mensenrechten

De mensenrechtensituatie in Eritrea is onverminderd zorgelijk. Inbreuken op politieke en civiele vrijheden, zoals bijvoorbeeld een vrijwel ontbrekende persvrijheid, gevangenhouding van oppositieleiden en vervolging van religieuze minderheden, onderstrepen dat aandacht voor de mensenrechten nodig blijft.⁵⁰

3.1 Internationale verdragen en protocollen

Eritrea is partij bij de volgende VN-verdragen op het terrein van de mensenrechten,⁵¹ te weten:

- het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (sinds 1994), alsmede het optionele protocol betreffende kinderen in gewapende conflicten (sinds 2005) en het optionele protocol betreffende kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie (sinds 2005);
- het Verdrag inzake de Uitbanning van Alle Vormen van Discriminatie van Vrouwen (sinds 1995), maar niet het optionele protocol betreffende alle in het verdrag genoemde vormen van discriminatie;
- het Internationaal Verdrag inzake de Uitbanning van Alle Vormen van Rassendiscriminatie (sinds 2001);
- het Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten (sinds 2001), maar niet het bijbehorende optionele protocol;
- het Internationaal Verdrag inzake Burger- en Politieke Rechten (sinds 2002), maar niet het daarop betrekking hebbende eerste optionele protocol betreffende het individueel klachtenrecht en het tweede optionele protocol betreffende afschaffing van de doodstraf.

Eritrea voldoet nauwelijks aan de rapportageverplichtingen ten behoeve van de organen van toezicht.⁵²

⁵⁰ US Department of State, *2009 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (26 oktober 2009), HRW, *World Report 2010 - Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 - Eritrea* (28 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁵¹ UN Human Rights Council, *Report of the working group on the universal periodic review - Eritrea* (4 januari 2010), www.ohchr.org (20 april 2010) en www.treaties.un.org (20 april 2010).

⁵² De organen van toezicht zijn: *Human Rights Committee (HRC)*, *Committee on Economic, Social and Cultural Rights (CESCR)*, *Committee on the Elimination of Racial Discrimination (CERD)*, *Committee on the Elimination of Discrimination Against Women (CEDAW)* en *Committee on the Rights of the Child (CRC)*.

Voorts is Eritrea partij bij:

- het Afrikaanse Handvest inzake de Rechten van Mensen en Volkeren (sinds 1999), maar niet de bijbehorende protocollen betreffende de oprichting van een Afrikaans Hof en Vrouwenrechten;
- het Afrikaanse Handvest inzake de Rechten en het Welzijn van het Kind (sinds 1999).⁵³

3.2 Nationale wetgeving

De wetgeving in Eritrea is feitelijk gebaseerd op de Ethiopische wetgeving. De grondwet van 1997 is nog steeds niet in werking getreden. Er bestaan een nieuw ontwerp Burgerlijk Wetboek en een nieuw ontwerp Wetboek van Strafrecht, maar deze zijn nog niet parlementair goedgekeurd. Het is niet bekend op welke termijn dit zal gebeuren.⁵⁴

3.3 Toezicht

Binnen de overheid bestaat geen instantie die zich specifiek op de mensenrechten richt. Ook het maatschappelijk middenveld in Eritrea is zwak. Sinds mei 2005 hebben bijna alle niet-gouvernementele organisaties (ngo's) het land moeten verlaten. De nog aanwezige organisaties zijn beperkt in de uitvoering van hun werkzaamheden. Zij mogen zich alleen bezig houden met niet-controversiële onderwerpen als humanitaire hulpverlening en wederopbouw. De meeste zijn nauw gelieerd aan de regeringspartij PFDJ. Ook is nog een gering aantal internationale organisaties, waaronder ICRC, UNHCR en UNICEF, werkzaam in Eritrea. Deze organisaties beperken zich noodgedwongen tot activiteiten als repatriëring en het verlenen van humanitaire hulp.⁵⁵

3.4 Naleving en schendingen

Hieronder volgt een uiteenzetting van de bescherming en naleving dan wel schending in Eritrea van een aantal klassieke grondrechten.

⁵³ www.africa-union.org/documents/treaties (21 april 2010).

⁵⁴ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010). Zie ook § 2.2 'Staatsinrichting'.

⁵⁵ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Freedom House, *The Worst of the Worst 2010 – Eritrea* (3 juni 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

3.4.1 Vrijheid van meningsuiting

Vrijheid van meningsuiting is opgenomen in de grondwet van Eritrea. In de praktijk is het echter slecht gesteld met de persvrijheid. In de 'Press Freedom Index' van *Reporters Without Borders* staat Eritrea op de laatste plaats (175) van de landenlijst.⁵⁶ Kritiek op de regering is verboden. Het komt voor dat journalisten op deze grond worden opgepakt en zonder vorm van proces voor korte of langere tijd in de gevangenis belanden. Talrijke journalisten passen dan ook zelfcensuur toe, waardoor de bevolking veelal onthouden blijft van betrouwbare en onafhankelijke informatie.⁵⁷

Sinds de arrestatiegolven van september 2001, november 2006 en februari 2009 verblijven er tenminste 30 journalisten in detentie, onder wie de Zweeds-Eritrese journalist Dawit Isaak. Geen van hen is tot nu toe voorgeleid of heeft toegang tot juridische bijstand.⁵⁸ Arrestaties van journalisten vinden nog steeds plaats, waaronder die in maart 2010 van Said Abdulhai, één van de bekendste journalisten in Eritrea.⁵⁹ De meeste onafhankelijke journalisten hebben inmiddels het land verlaten. Volgens het *Committee to Protect Journalists (CPJ)* is Eritrea al jarenlang het Afrikaanse land met de meeste journalisten in detentie.⁶⁰

Critici uit de diaspora die naar Eritrea terugkeren of het land bezoeken, lopen groot gevaar te worden gearresteerd en te worden ondergebracht op onbekende locaties veelal onder erbarmelijke omstandigheden en onder dreiging van marteling en

⁵⁶ BBC News, *Country profile: Eritrea* (11 mei 2010) en www.en.rsf.org/press-freedom-index-2009,1001.html (26 augustus 2010).

⁵⁷ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Reuters, *Eritrea is Africa's "biggest prison for media"* (3 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁵⁸ RWB, *World's biggest prison for journalists eight years after September 2001 round-ups* (17 september 2009), RWB, *Journalist Dawit Isaac still in prison after more than eight years* (10 december 2009), RWB, *United Nations asked to investigate the fate of journalists imprisoned in Eritrea* (11 januari 2010), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Reuters, *Eritrea is Africa's "biggest prison for media"* (3 mei 2010), Afrol News, *Eritrea rejects release of Swedish journalist* (27 mei 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010), Freedom House, *The Worst of the Worst 2010 – Eritrea* (3 juni 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁵⁹ RWB, *Prominent journalist arrested, ex-prison guard reveals fate of other detained journalists* (12 mei 2010).

⁶⁰ Sudan Tribune, *Eritrea keeps the lead in Africa's journalist jailing list* (10 december 2009), CPJ, *Annual prison census 2009* (www.foroyaa.gm, 11 december 2009) en Reuters, *Eritrea is Africa's "biggest prison for media"* (3 mei 2010).

mishandeling. Ook hun familieleden kunnen van de zijde van de Eritrese autoriteiten problemen ondervinden, variërend van intimidatie tot detentie.⁶¹

De overheid controleert alle media, waaronder drie kranten, drie radiostations en twee televisiestations. Elke krant dient een vergunning aan te vragen en de namen van journalisten moeten worden geregistreerd. Privé-eigendom van apparatuur waarmee radio- en televisieprogramma's kunnen worden uitgezonden, is verboden. Distributie van publicaties door religieuze organisaties wordt niet toegestaan. Bezoekende buitenlandse journalisten zijn zeer beperkt in hun bewegingsvrijheid. Indien de berichtgeving van een buitenlandse journalist de Eritrese autoriteiten niet bevalt, moet deze het land verlaten. Er is, voor zover bekend, geen enkele buitenlandse journalist meer permanent in Eritrea werkzaam.⁶²

Ten aanzien van de toegang tot of het hebben van een website worden officieel geen beperkingen opgelegd. De overheid is echter eigenaar van de drie internet *service providers* in het land. In de stedelijke gebieden hebben burgers vrijelijk toegang tot internet in internetcafés of thuis via een *service provider* (overigens beschikt slechts een zeer klein deel van de bevolking over een internetaansluiting). Het is verboden toegang te zoeken tot de websites van de oppositionele diaspora. Veelal wordt internet, post en telefoonverkeer door de overheid gecontroleerd zonder wettelijke grond. Het is bekend dat internetverkeer wordt gevolgd, pakjes worden opengemaakt en (mobiele) telefoongesprekken van en naar het buitenland worden afgetapt.⁶³

3.4.2 Vrijheid van vereniging en vergadering

Er is in Eritrea geen vrijheid van vereniging en vergadering. Voor een bijeenkomst van drie of meer personen dient toestemming van de autoriteiten te worden aangevraagd, hoewel die zelden wordt verleend. Het is verboden om politieke campagnes te voeren of andere politieke activiteiten te ontplooiën. Voorts mogen vakbonden zich niet organiseren zonder toestemming van de regering. Stakingen

⁶¹ HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Reuters, *Eritrea is Africa's "biggest prison for media"* (3 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁶² RWB, *Country Report – Eritrea* (6 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en Freedom House, *The Worst of the Worst 2010 – Eritrea* (3 juni 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁶³ RWB, *Internet Enemies – Countries under surveillance: Eritrea* (12 maart 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

komen niet voor. Voor zover bekend zijn er geen mogelijkheden voor politie en/of leger om zich te verenigen in een vakbond of een belangenvereniging. Drie min of meer onder controle van de regering staande belangengroeperingen zijn de *National Confederation of Eritrean Workers (NCEW)*, de *National Union of Eritrean Women (NUEW)* en de *National Union of Eritrean Youth and Students (NUEYS)*. Zij kunnen in principe onafhankelijk hun mandaat en verantwoordelijkheden uitvoeren.⁶⁴

3.4.3 Vrijheid van godsdienst

De wet voorziet in vrijheid van godsdienst, maar in de praktijk wordt die niet door de autoriteiten gerespecteerd. Eritrea is een seculiere staat met vier door de overheid erkende religies: de Islam, de Eritrese Orthodoxe Kerk, de Eritrese Katholieke Kerk en de Evangelisch-Lutherse Kerk. Alleen deze vier officieel geregistreerde religies mogen religieuze activiteiten ontplooiën.⁶⁵ In Eritrea zijn ook tientallen niet-geregistreerde ‘nieuwe religies’ actief. Dit zijn christelijke groeperingen, voornamelijk evangelische en pinkstergemeenschappen, met in totaal ongeveer 20.000 aanhangers.⁶⁶ Voorts zijn er nog kleine aantallen joden, baha’i, hindoes en boeddhisten in Eritrea, die eveneens onder de noemer ‘nieuwe religies’ kunnen worden geschaard.⁶⁷

De Eritrese overheid legt deze niet-geregistreerde ‘nieuwe religies’ vergaande beperkingen op. Aanhangers mogen geen openlijke religieuze activiteiten ontplooiën en geen religieuze bijeenkomsten houden. Wie in het openbaar of zelfs thuis gesnapt wordt, wordt opgepakt, mishandeld en onder druk gezet om zijn/haar

⁶⁴ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Freedom House, *The Worst of the Worst 2010 – Eritrea* (3 juni 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁶⁵ Minority Rights Group International, *State of the World's Minorities and Indigenous Peoples 2010 – Eritrea* (1 juli 2010).

⁶⁶ De volgende groeperingen zijn bekend: *Apostolic Church, Charismatic Church, Church of the Living God, Dubre Bethel Church, Faith of Christ Church, Faith Mission Church, Hallelujah Church, Holy Spirit Reformist Church, Jehova's getuigen, Kale Hiwot Church, Knowledge of Truth Church, Mehrete Yesus Presbyterian Church, Mensfesawyan, Meseret Christos Church, Mullu Wongel (Full Gospel) Church, New Covenant Church, Pentecostal Church, Philadelphia Church, Rema Charismatic Church, Seventh-day Adventist en Tensea Church* (UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea*, 8 juni 2010).

⁶⁷ US Department of State, *2009 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (26 oktober 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010), Freedom House, *The Worst of the Worst 2010 – Eritrea* (3 juni 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en Minority Rights Group International, *State of the World's Minorities and Indigenous Peoples 2010 – Eritrea* (1 juli 2010).

geloof op te geven.⁶⁸ Volgens *Open Doors*⁶⁹ staat Eritrea op de elfde plaats (van de 50) op de ranglijst van landen waar christenen vervolgd worden.⁷⁰

3.4.3.1 Geregistreeerde religies

De Eritrese overheid probeert door verschillende maatregelen de erkende religies meer onder controle te krijgen. Begin januari 2006 werd de patriarch van de Eritrese Orthodoxe Kerk, Abune Antonios, afgezet door de (door de overheid gecontroleerde) Heilige Synode vanwege kritiek op de regering. Hij werd vervolgens onder huisarrest geplaatst en in mei 2008 overgebracht naar een onbekende locatie. Diverse mensenrechtenorganisaties, waaronder *Amnesty International* en *Human Rights Watch*, hebben hiertegen protest aangetekend. Volgens berichten zou Antonios in slechte gezondheid verkeren. De huidige patriarch, Abune Dioskoros, wordt algemeen beschouwd als een zetbaas van de regering.⁷¹

In 2006 heeft de Eritrese regering de vrijstelling van geestelijken voor de nationale dienstplicht opgeheven. In 2007 kregen de vier erkende kerken vervolgens de opdracht een lijst op te stellen van geestelijken (in opleiding) ten behoeve van rekrutering voor de nationale dienstplicht. Alle vier genootschappen hebben inmiddels deze lijst ingeleverd. Ook worden de erkende kerken steeds meer restricties opgelegd, in het bijzonder wat betreft hun niet-kerkelijke en sociale activiteiten. De Eritrese regering heeft hen eveneens opgedragen verantwoording af

⁶⁸ US Department of State, *2009 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (26 oktober 2009), Reformatorisch Dagblad, *Eritrea pakt 27 christenen op* (11 december 2009), HRW, *World Report 2010 - Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), US Commission on International Religious Freedom, *Annual Report 2010 - Eritrea* (12 mei 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 - Eritrea* (28 mei 2010), Freedom House, *The Worst of the Worst 2010 - Eritrea* (3 juni 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁶⁹ *Open Doors* is een internationale christelijke organisatie, die ondersteuning biedt aan christenen in landen waar deze vervolgd worden en waar het christendom verboden is of in sterke mate maatschappelijk niet wordt geaccepteerd. De organisatie houdt bij in welke landen christenvervolgung het hevigst is. De bevindingen worden jaarlijks in de 'Ranglijst Christenvervolgung', een top 50 van landen met de zwaarste christenvervolgung, gepubliceerd.

⁷⁰ Reformatorisch Dagblad, *Voorgangers Eritrea riskeren doodstraf* (9 mei 2010) en Open Doors, *Ranglijst Christenvervolgung* (www.opendoors.nl, 3 juni 2010).

⁷¹ Compass Direct, *Government officially sacks orthodox patriarch* (18 januari 2006), US Department of State, *2009 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (26 oktober 2009), HRW, *World Report 2010 - Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *2009 Annual Report for Eritrea* (www.amnestyusa.org, 11 mei 2010), US Commission on International Religious Freedom, *Annual Report 2010 - Eritrea* (12 mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en Minority Rights Group International, *State of the World's Minorities and Indigenous Peoples 2010 - Eritrea* (1 juli 2010).

te leggen over hun financieringsbronnen. Voorts moeten zij inventarislijsten overleggen van hun kerkelijke bezittingen. Er zijn berichten van confiscaties van katholiek kerkbezit. Eritrese katholieke geestelijken kunnen vrijwel geen uitreisvisum krijgen. Ook krijgt de katholieke kerk nauwelijks toestemming om nieuwe kerken te bouwen.⁷²

De Eritrese overheid keert zich consequent tegen de meer radicale vormen van de islam. Het is de meeste buitenlandse imams niet toegestaan mensen in Eritrea te bekeren; daarnaast wordt het financieren van de islamitische zending of religieuze activiteiten door de overheid gecontroleerd. Gedurende de verslagperiode zouden opnieuw arrestaties van radicale moslims hebben plaatsgehad, die vaak zonder aanklacht in afzondering gevangen worden gehouden.⁷³

3.4.3.2 Nieuwe religies

In mei 2002 werd de ‘nieuwe’ religieuze groeperingen te verstaan gegeven hun activiteiten te beëindigen. Zij dienden zich volgens een wettelijke bepaling te laten registreren en daarbij onder andere melding te maken van hun (buitenlandse) financieringsbronnen en de namen van hun leden. Pas na officiële registratie en formele autorisatie zouden deze groeperingen hun activiteiten mogen hervatten. De vier door de overheid erkende religies zijn vrijgesteld van registratie.⁷⁴

In de verslagperiode zijn opnieuw leden van de ‘nieuwe’ religieuze groeperingen opgepakt, gedetineerd en gemarteld door de veiligheidsdienst. Volgens bronnen worden naar schatting 3.000 personen vanwege hun geloofsovertuiging vastgehouden in politiecellen, gevangenissen en legerkampen, vaak onder

⁷² US Department of State, *2009 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (26 oktober 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en Minority Rights Group International, *State of the World's Minorities and Indigenous Peoples 2010 – Eritrea* (1 juli 2010).

⁷³ US Department of State, *2009 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (26 oktober 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *2009 Annual Report for Eritrea* (www.amnestyusa.org, 11 mei 2010), US Commission on International Religious Freedom, *Annual Report 2010 – Eritrea* (12 mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en Minority Rights Group International, *State of the World's Minorities and Indigenous Peoples 2010 – Eritrea* (1 juli 2010).

⁷⁴ US Department of State, *2009 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (26 oktober 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *2009 Annual Report for Eritrea* (www.amnestyusa.org, 11 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

erbarmelijke omstandigheden (zeecontainers, ondergrondse kerkers).⁷⁵ Velen zijn gedetineerd in militaire gevangenissen vanwege het niet vervuld hebben van de dienstplicht. De meeste van hen behoren tot de ‘nieuwe’ religieuze groeperingen. Bijeenkomsten van deze groeperingen zijn vaak doelwit van veiligheidsdiensten in hun zoektocht naar dienstplichtontduikers. Voor zover bekend vindt discriminatie van aanhangers van de ‘nieuwe religies’ door Eritrese burgers niet plaats.⁷⁶

Ook was er in de verslagperiode sprake van ernstige vormen van mishandeling en foltering die er op gericht waren om aanhangers van nieuwe religies, onder wie Jehova’s getuigen, te dwingen afstand te doen van hun geloofsovertuiging. In een aantal gevallen zouden deze mishandelingen en folteringen tot de dood hebben geleid.⁷⁷ Een groot aantal opgepakte leden werd naar verluidt gedwongen, als voorwaarde voor hun vrijlating, een verklaring te tekenen waarin zij hun geloof herroepen en beloven terug te keren naar de Eritrese Orthodoxe Kerk. Van familieleden van opgepakte leden zou eveneens ondertekening van een dergelijke verklaring worden geëist.⁷⁸

3.4.4 Bewegingsvrijheid

Formeel worden aan Eritrese burgers geen beperkingen opgelegd ten aanzien van hun bewegingsvrijheid binnen Eritrea met uitzondering van het grensgebied met Ethiopië en Soedan, waar soms wel beperkingen van toepassing zijn. In de praktijk echter bevinden zich in het hele land langs de doorgaande wegen controleposten, waar burgers door politie, leger of veiligheidsdiensten op hun papieren worden gecontroleerd. Met name in de steden vinden vaak extra controles plaats, waaronder huiszoekingen. Er wordt onder meer op identiteitskaart,

⁷⁵ BBC News, *Praying Eritrean women ‘arrested’* (11 december 2009), Reformatorisch Dagblad, *Eritrea pakt 27 christenen op* (11 december 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), US Commission on International Religious Freedom, *Annual Report 2010 – Eritrea* (12 mei 2010), BosNewsLife Africa Service, *Young Christian Dies In Eritrea Prison Camp* (20 mei 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010) en Minority Rights Group International, *State of the World’s Minorities and Indigenous Peoples 2010 – Eritrea* (1 juli 2010).

⁷⁶ US Department of State, *2009 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (26 oktober 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), AI, *2009 Annual Report for Eritrea* (www.amnestyusa.org, 11 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁷⁷ Afrol News, *Torture fears for Eritrean Jehovah’s Witnesses* (20 februari 2010) en Worthy News, *Eritrea Christian Dies In Prison Camp* (21 februari 2010).

⁷⁸ US Department of State, *2009 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (26 oktober 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

dienstplichtontduiking en desertie gecontroleerd. In Eritrea geldt een identificatieplicht. Bij het niet kunnen tonen van identiteitspapieren loopt men het risico te worden gearresteerd.⁷⁹

3.4.4.1 **Identiteitskaart**

Er is één nationaal identiteitsdocument, de identiteitskaart (de zogenaamde ‘*blue card*’). Een identiteitskaart moet vanaf de leeftijd van 18 jaar in persoon worden aangevraagd en afgehaald bij één van de (regionale) kantoren van de Immigratiedienst of bij Eritrese vertegenwoordigingen in het buitenland. De kaart is voorzien van een foto. Men is verplicht deze altijd bij zich te dragen. Op het platteland zijn er geregeld campagnes met reizende immigratiekantoren. Vrouwen kunnen zelfstandig een identiteitskaart aanvragen en afhalen. De identiteitskaart is onbeperkt geldig. De kosten bedragen circa 135 Nakfa (€ 7 / US\$ 9).⁸⁰

Bij verlies of diefstal worden duplicaat identiteitskaarten afgegeven, die eveneens in persoon moeten worden afgehaald. Hiervoor moet men aangifte doen bij één van de zeven politiekantoren in Asmara en een brief van het hoofdkantoor van politie en één van de gemeente waar men woonachtig is, kunnen overleggen. Bij afgifte van een duplicaat wordt een afwijkend laminaat gebruikt. De datum en plaats van afgifte van de eerder afgegeven identiteitskaart worden niet op het duplicaat vermeld, wel het identiteitsnummer omdat dit persoonsgebonden is.

Betrokkene dient voor het verkrijgen van een identiteitskaart een geboorteakte te overleggen. Bij het ontbreken hiervan kan eventueel worden volstaan met drie Eritrese getuigen van boven de 40 jaar en/of andere ondersteunende documenten. Ook dient een bewijs van residentie te worden overgelegd, een goedkeurende verklaring van de betrokken regio (*zoba*), alsmede kopieën van de identiteitskaarten van de ouders. De documenten worden door het ministerie van Immigratie en Nationaliteit geverifieerd.⁸¹ Schoolkinderen krijgen vanaf groep 8 (*6th grade*) een schoolidentiteitskaart met naam, foto en schooljaar.

Sinds 4 juni 2010 hebben de Eritrese autoriteiten een nieuwe extra soort identiteitskaart uitgegeven met een *social security number*. Deze kaart moeten Eritreeërs naast hun gebruikelijke identiteitskaart bij zich hebben. Het is een geplastificeerd kaartje dat begint met de letter van de stad waar men is geboren (bijvoorbeeld Asmara: ASM, gevolgd door een nummer / Keren: KSC, gevolgd

⁷⁹ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Refugee Documentation Centre (Ireland), *Any reports of restrictions on people leaving Eritrea* (13 april 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁸⁰ www.coinmill.com / the currency converter (1 september 2010).

⁸¹ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

door een nummer). De kaart is niet voorzien van een foto. Via het nummer kunnen de autoriteiten alles van betrokkene achterhalen (adres, telefoonnummer, gezinssamenstelling, vervulling nationale dienstplicht, e.d.). Het zou hier een tijdelijke overgang betreffen naar een geïntegreerde identiteitskaart. Bij gebrek aan de juiste technische middelen is momenteel niet bekend, wanneer een dergelijke kaart kan worden gerealiseerd.

3.4.4.2 *Paspoort*

Een paspoort dient in persoon te worden aangevraagd en afgehaald bij de Centrale Immigratiedienst in Asmara of bij de Eritrese ambassades in het buitenland. Ook vrouwen kunnen zelfstandig een paspoort aanvragen en afhalen.⁸² Betrokkenen dienen voor het verkrijgen van een paspoort een geldige identiteitskaart te overleggen. Voor minderjarigen dient een ouder of voogd op te treden en moet een geboorteakte van het desbetreffende kind worden overgelegd. Eritrea kent geen noodpaspoorten. Voor de aanvraag van een *laissez passer* gelden dezelfde procedures als voor een paspoort.⁸³

Medio 2010 heeft Eritrea nieuwe paspoorten uitgegeven. Deze documenten zijn ‘*machine readable*’ en moeilijker te vervalsen. De nieuwe paspoorten zijn niet voorzien van vingerafdrukken van burgers en er bestaat ook geen nationale database hiervan. De kosten van het oude paspoort waren 500 Nakfa (circa € 26 / US\$ 33)⁸⁴ met een geldigheidsduur van vijf jaar. De kosten van het nieuwe paspoort bedragen 4.000 Nakfa (circa € 205 / US\$ 270)⁸⁵ met een geldigheidsduur van twee jaar. De oude paspoorten blijven geldig tot aan de vervaldatum of uiterlijk tot medio 2015.

3.4.4.3 *Geboorteakte*

Een geboorteakte dient te worden aangevraagd bij de regionale administratiekantoren. Een geboorteakte kan ook door middel van een machtiging worden verkregen.⁸⁶ Betrokkene dient voor het verkrijgen van een geboorteakte het

⁸² Daarnaast kunnen aan bepaalde categorieën van personen paspoorten worden verstrekt, daar waar de Eritrese autoriteiten dat wenselijk achten, bijvoorbeeld aan Somaliërs, Soedanezen, vluchtelingen en statelozen.

⁸³ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁸⁴ www.coinmill.com / the currency converter (1 september 2010).

⁸⁵ www.coinmill.com / the currency converter (1 september 2010).

⁸⁶ Voor Eritreeërs, woonachtig in het buitenland, kan een gemachtigde optreden. De machtiging dient te worden opgemaakt door tussenkomst van een Eritrese ambassade in het buitenland. De in het buitenland woonachtige Eritreeërs worden geacht 2% van hun inkomen af te dragen aan de Eritrese overheid. De Eritrese ambassades verlenen dan ook alleen diensten, indien betrokkene aan de 2% belasting eis heeft voldaan. Voor personen woonachtig in Eritrea is verschijning in persoon noodzakelijk.

familie registratieboek (*family registration book*), waarin de geboorte is ingeschreven, te overleggen. Indien de betreffende geboorte niet in een familie registratieboek is ingeschreven, kan via een rechterlijke uitspraak (op basis van drie getuigen) een geboortebewijs worden opgesteld.⁸⁷ Vervolgens kan op basis van het geboortebewijs een geboorteakte worden afgegeven.⁸⁸ Bij registratie van geboorte wordt aan het kind een registratienummer toegekend (vergelijkbaar met het burger service nummer). Dit nummer wordt in het paspoort vermeld.

3.4.4.4 *Huwelijksakte*

Een huwelijksakte dient te worden aangevraagd bij de gemeentelijke administratie. Een huwelijksakte kan ook door middel van een machtiging worden verkregen. Betrokkene dient voor het verkrijgen van een huwelijksakte een huwelijksbewijs van de regio (*zoba*), van de kerkelijke inzegening of van de islamitische huwelijksvoltrekking te overleggen.

3.4.4.5 *Nationaliteit*⁸⁹

Eritrea kent formeel nog geen nationaliteitswet. Nationaliteitskwesties worden getoetst aan de Eritrese Nationaliteitsverordening (*Eritrean Nationality Proclamation*) nr. 21/1992.⁹⁰ Hierin wordt onder meer beschreven dat de Eritrese nationaliteit verkregen kan worden door geboorte, naturalisatie, adoptie en huwelijk en op welke wijze afstand kan worden gedaan van de Eritrese nationaliteit.⁹¹

De nationaliteitsverordening is qua regelgeving onvolledig en biedt ruimte voor eigen interpretatie. Ook doorstaat de nationaliteitsverordening niet de internationale toets. De Eritrese autoriteiten gaan er noodgedwongen pragmatisch mee om. Een zekere willekeur bij de toepassing ervan wordt niet uitgesloten.

⁸⁷ Deze getuigenverklaringen kunnen eenvoudig worden verkregen. De rechter toetst niet inhoudelijk, maar beoordeelt alleen of er drie gelijklopende verklaringen zijn. Het komt vaak voor dat getuigen worden betaald om de gewenste verklaringen af te leggen.

⁸⁸ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁸⁹ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010). Deze paragraaf is eveneens gebaseerd op de Eritrese Nationaliteitsverordening (*Eritrean Nationality Proclamation*) nr. 21/1992 en door het Eritrese ministerie van Immigratie en Nationaliteit verstrekte informatie.

⁹⁰ De verordening is feitelijk een regeling, uitgevaardigd door de Eritrese interim-regering en opgesteld vóór de internationale erkenning van Eritrea als onafhankelijke staat. Een nationaliteitswet is in voorbereiding, maar goedkeuring en invoering daarvan is niet op korte termijn te verwachten.

⁹¹ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

De Eritrese nationaliteit kan door geboorte worden verkregen, indien één of beide ouders van Eritrese afstamming is. Daarbij geldt dat iemand van Eritrese afstamming is, indien hij of zij in 1933 in Eritrea woonde. Voorts geldt dat een kind dat in Eritrea wordt geboren uit onbekende ouders, behoudens tegenbewijs, aangemerkt wordt als bezittende de Eritrese nationaliteit door geboorte. Volgens het Eritrese ministerie van Immigratie en Nationaliteit is voorgaande geen verkrijging van rechtswege, maar wordt deze eerst getoetst bij het beoordelen van een aanvraag van een identiteitskaart. Wanneer de identiteitskaart wordt uitgereikt en in ontvangst genomen, is daarmee de Eritrese nationaliteit bekrachtigd en gecertificeerd. Alleen het ministerie van Immigratie en Nationaliteit is hiertoe bevoegd.⁹²

Personen die zich door geboorte voor de Eritrese nationaliteit kwalificeren maar in het buitenland wonen en een buitenlandse nationaliteit hebben, kunnen ook aanspraak maken op de Eritrese nationaliteit. Volgens de Eritrese nationaliteitsverordening hoeft betrokkene ‘onder aanvoering van genoegzame gronden’ hierbij in een aantal gevallen zijn buitenlandse nationaliteit niet op te geven. Dat geldt onder meer voor in het buitenland woonachtige kinderen geboren uit ouders, van wie zowel de vader als de moeder bipatride is. Deze kinderen kunnen aanspraak laten gelden op de Eritrese nationaliteit met behoud van hun buitenlandse nationaliteit. In het buitenland woonachtige kinderen geboren uit ouders van wie slechts één van beiden bipatride is, kunnen eveneens aanspraak maken op de Eritrese nationaliteit, maar worden daarbij volgens het Eritrees recht geacht hun buitenlandse nationaliteit te verliezen.⁹³

De Eritrese nationaliteit kan ook door naturalisatie worden verkregen. Iemand die niet van Eritrese afstamming is maar tussen 1934 en 1951 in Eritrea woonde, kan de Eritrese nationaliteit verkrijgen. Iemand die niet van Eritrese afstamming is en ná 1951 in Eritrea is komen wonen, kan de Eritrese nationaliteit verkrijgen mits hij/zij een onafgebroken periode van tien jaar vóór 1974 of een periode van twintig jaar, eventueel met periodieke verblijfperioden in het buitenland, in Eritrea heeft gewoond. Betrokkene moet van onbesproken gedrag zijn (integer en niet voor misdaden zijn veroordeeld). Hij of zij moet bovendien één van de Eritrese talen spreken en afstand doen van een eventuele buitenlandse nationaliteit. Ook kan een persoon met een niet-Eritrese nationaliteit door een huwelijk met een persoon van Eritrese nationaliteit na een legaal verblijf van drie jaar de Eritrese nationaliteit verkrijgen, mits die persoon zijn niet-Eritrese nationaliteit opgeeft.⁹⁴

Heeft men de Eritrese nationaliteit om welke reden dan ook verloren, dan kan men deze in theorie opnieuw verkrijgen op vertoon van een oud paspoort en/of een

⁹² UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁹³ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁹⁴ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

oude identiteitskaart. In de praktijk wordt de Eritrese nationaliteit slechts zelden opnieuw verleend.

De Eritrese nationaliteitsverordening is opgesteld naar aanleiding van het referendum in 1993 over de onafhankelijkheid van Eritrea. Er moest worden bepaald wie wel en wie niet aanspraak zou kunnen maken op de Eritrese nationaliteit (in Eritrea en in het buitenland) en om die reden zou mogen deelnemen aan het referendum. Alvorens hieraan deel te kunnen nemen, diende men te bewijzen van Eritrese afstamming te zijn, waarna men een Eritrese identiteitskaart ontving.⁹⁵

Om te bewijzen dat men van Eritrese afstamming was, diende betrokkene aan te tonen dat hij of zij in 1933 in Eritrea woonde of had gewoond. Indien dit niet het geval was of indien dit niet bewezen kon worden, dan kon men drie getuigen aanwijzen die konden bevestigen dat betrokkene van Eritrese afstamming was (via de vader of de moeder). Zij die in het buitenland woonden, konden drie getuigen opgeven aan commissies die dit vervolgens lieten controleren.⁹⁶ Het bezit van een Eritrese identiteitskaart was een voorwaarde om aan het referendum deel te mogen nemen. De identiteitskaart diende tevens als bewijs van nationaliteit.⁹⁷

Indien men heden zijn nationaliteit wil bewijzen dan geldt dezelfde methode als ten tijde van het referendum. Bewijs van Eritrese afstamming kan geleverd worden door middel van een geboorteakte of, bij het ontbreken daarvan, andere ondersteunende documenten en/of getuigen. Deze documenten worden door het ministerie van Immigratie en Nationaliteit geverifieerd. Om te bewijzen dat de moeder en/of vader de Eritrese nationaliteit bezit(ten), dient het kind slechts de identiteitskaart van de moeder/vader te tonen.⁹⁸ De status van nakomelingen van gemengd gehuwden kan problematisch zijn, met name als de vader Ethiopisch is. De nationaliteitsverordening biedt hen in principe de mogelijkheid het staatsburgerschap te verkrijgen, maar in de praktijk wordt dit vaak niet aangevraagd of verleend.⁹⁹

In de Eritrese nationaliteitsverordening is een aantal gevallen aangegeven dat kan leiden tot verlies van nationaliteit, zoals het na 1992 vrijwillig verwerven van een buitenlandse nationaliteit of het in dienst staan van een ander land. Een persoon die een buitenlandse nationaliteit heeft en tevens over de Eritrese nationaliteit beschikt, kan een verzoek indienen om formeel afstand te doen van de Eritrese

⁹⁵ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁹⁶ Deze commissies waren ingesteld ten behoeve van het referendum in 1993 en bevonden zich zowel binnen als buiten Eritrea.

⁹⁷ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁹⁸ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

⁹⁹ Zie voorts § 3.5.6 'Ethiopiërs in Eritrea'.

nationaliteit. Hiertoe dient via de betrokken Eritrese buitenlandse vertegenwoordiging een schriftelijk verzoek te worden ingediend bij de Eritrese autoriteiten, ter beoordeling waarvan een commissie is ingesteld.¹⁰⁰

3.4.4.6 **Reizen**

Sinds 1 juni 2006 moeten alle buitenlanders (met inbegrip van in Eritrea woonachtige personen met een diplomatieke status) in het bezit zijn van een reisvergunning voor het reizen binnen Eritrea. Bezoekende buitenlandse toeristen kunnen de reisvergunning in de regel binnen 24 uur verkrijgen. In Eritrea gevestigde buitenlanders en officiële bezoekers dienen deze vergunning minimaal tien dagen van te voren aan te vragen. Bepaalde delen van het land, waaronder het grensgebied met Ethiopië en Soedan en de havenstad Assab, zijn niet of moeilijk toegankelijk. Vanwege het uitblijven van afbakening van de grens met Ethiopië en het grensgeschil met Djibouti is er geen rechtstreeks (vlieg)verkeer met deze beide landen. Er gaan directe vluchten naar Europa, onder andere naar Rome en Frankfurt.¹⁰¹

3.4.4.7 **Uitreisvisum**

Voor reizen buiten Eritrea bestaan beperkingen voor Eritreeërs. Om het land te kunnen verlaten is een uitreisvisum vereist, waarvan de behandeling onder het ministerie van Immigratie en Nationaliteit valt. Aan de afgifte gaat een uitvoerige controle vooraf. De informatie wordt in een database bijgehouden.

De volgende groepen kunnen in principe voor een uitreisvisum in aanmerking komen, te weten:

- zij die hun dienst in het kader van de ‘*National Service*’ hebben volbracht en daartoe een demobilisatieverklaring kunnen verkrijgen of om medische redenen dispensatie hebben gekregen. Betrokkenen dienen hiervoor een schriftelijke verklaring te overleggen. Het ministerie van Gezondheid beslist van geval tot geval;
- vrouwen die ouder zijn dan 47 jaar. Voor de man geldt een leeftijd van ouder dan 50 jaar, maar in de praktijk ligt deze grens bij 54 jaar;
- vrouwen die voor 1998 zijn gehuwd en van hun echtgenoot toestemming hebben om te reizen;
- ongehuwde moeders. Bij de aanvraag voor een uitreisvisum dient een geboorteakte van hun kind(eren) te worden overgelegd;

¹⁰⁰ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁰¹ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

Bij de aanvraag dient altijd een ondersteunende brief gevoegd te worden van het administratiekantoor van het gebied waar betrokkene woonachtig is. De aanvrager krijgt mondeling en zonder enige toelichting te horen of de aanvraag is gehonoreerd dan wel afgewezen. Is een uitreisvisum toegewezen, dan wordt in het paspoort van betrokkene een stempel of sticker aangebracht. Dit is ook van toepassing bij terugkeer. Zonder uitreisvisum is vertrek illegaal. Bij illegale grensoverschrijding riskeert men te worden neergeschoten. De grensbewaking heeft bevel tot ‘*shoot-to-kill*’.¹⁰²

In beginsel worden voor Eritreeërs geen uitreisvisa verstrekt aan mannen onder de 54 jaar, vrouwen onder de 47 jaar, Jehova’s getuigen en personen die als critici van de regering bekend staan.¹⁰³ Er zijn berichten dat sommige personen een uitreisvisum hebben gekregen na het betalen van een borg van 150.000 Nakfa (ongeveer € 7.800 / US \$ 10.000)¹⁰⁴. Reizen van minderjarigen naar het buitenland is met een geldig paspoort en een uitreisvisum mogelijk. In het geval dat minderjarigen alleen reizen, kunnen zij alleen tegen een borgstelling van 50.000 Nakfa (ongeveer € 2.600 / US \$ 3.300)¹⁰⁵ een uitreisvisum krijgen. Indien het kind niet terugkeert, zijn de ouders de borg kwijt.¹⁰⁶ Het komt voor dat kinderen, van wie de ouders in het buitenland wonen, een uitreisvisum wordt geweigerd, in het geval de ouders de gebruikelijke 2% belasting over hun buitenlands inkomen niet hebben voldaan.¹⁰⁷

3.4.4.8 *Illegale grensoverschrijding*

Maandelijks vlucht een groot aantal Eritreeërs de grens met Soedan en Ethiopië over. In veel gevallen wordt er betaald om de grens te passeren. Er is een netwerk van (mensen)smokkelaars actief dat mensen van Eritrea naar Soedan smokkelt. Personen uit dit netwerk werken naar verluidt ook samen met personen uit het Eritrese leger en de grenspolitie. Er worden bedragen betaald van US\$ 500 tot

¹⁰² HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010). Zie voorts § 3.4.4.8 ‘Illegale grensoverschrijding’ en § 3.4.9 ‘Moorden en buitengerechtelijke executies’.

¹⁰³ In de praktijk worden er uitzonderingen gemaakt, bijvoorbeeld voor dienstplichtigen die in het buitenland aan sportwedstrijden meedoen. Aan kinderen van 11 jaar en ouder kan een uitreisvisum worden geweigerd in verband met het naderen van de dienstplichtige leeftijd.

¹⁰⁴ www.coinmill.com / the currency converter (1 september 2010).

¹⁰⁵ www.coinmill.com / the currency converter (1 september 2010).

¹⁰⁶ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Refugee Documentation Centre (Ireland), *Any reports of restrictions on people leaving Eritrea* (13 april 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁰⁷ UNDP, *Human Development Report 2009 – Eritrea* (2009).

US\$ 4.000 per persoon. Vanuit de laaglanden is een vlucht aanzienlijk goedkoper en gemakkelijker dan vanuit bijvoorbeeld Asmara.¹⁰⁸

Illegale grensoverschrijding blijft riskant. Als personen bij de grens worden opgepakt, dan gaan zij vrijwel standaard voor kortere of langere tijd de gevangenis in. Over de hoogte van de straffen is weinig bekend. Wettelijk staat er op illegale uitreis een gevangenisstraf van drie maanden. Indien er naast illegale uitreis sprake is van bijvoorbeeld het ontduiken van de nationale dienstplicht of het bekritisieren van de regering, dan wordt men in de regel zwaarder gestraft (militair strafkamp, geen afkoop of langere detentie). Bepaalde groepen zoals politieke opposanten, journalisten, dienstplichtontduikers, deserteurs en personen die een ‘nieuwe’ religie aanhangen, lopen bij illegale uitreis een verhoogd risico.¹⁰⁹

Er zijn verschillende berichten van illegaal uitgereisde personen die na terugkeer direct zijn opgepakt en voor korte of langere tijd zijn gedetineerd. Het betrof hier personen die gedwongen zijn teruggekeerd. Het is echter niet duidelijk of zij slechts zijn opgepakt en gedetineerd vanwege hun illegale uitreis of dat ook andere redenen (oppositie, dienstplicht, religieuze overtuiging, etc.) een rol hebben gespeeld bij bepaling van het soort detentie en de duur ervan. Volgens de Eritrese autoriteiten volgt bij terugkeer in Eritrea geen straf voor illegale uitreis, indien er sprake is van spijtbetuiging en betaling van 2% inkomstenbelasting. Personen die gezocht worden vanwege criminele activiteiten, worden wel vervolgd.¹¹⁰

Veel Eritrese burgers steken illegaal de grens met Soedan over. Eenmaal in Soedan is het mogelijk bij de Eritrese ambassade in Khartoem een paspoort te verkrijgen. Alvorens het paspoort wordt afgegeven, moeten betrokkenen een verklaring ondertekenen, waarin men de Eritrese regering om excuses vraagt de grens illegaal te hebben overschreden. De verklaring wordt samen met de paspoortaanvraag naar de immigratiedienst van Eritrea in Asmara gestuurd. Die

¹⁰⁸ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Refugee Documentation Centre (Ireland), *Any reports of restrictions on people leaving Eritrea* (13 april 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁰⁹ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en Sudan Tribune, *Eritrean Air force unit escapes country* (18 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹¹⁰ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Afrol News, *Eritrea "intimidates emigrants into paying tax"* (26 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010). Eritreeërs, woonachtig in het buitenland, worden geacht 2% van hun inkomen af te dragen aan de Eritrese overheid. Om van Eritrese overheidsdiensten gebruik te kunnen maken of eigendom te kunnen bezitten in Eritrea is het noodzakelijk om de 2% inkomstenbelasting te betalen. De Eritrese vertegenwoordigingen in het buitenland zijn verantwoordelijk voor het innen van deze ‘vrijwillige’ 2% belasting en het opstellen van verklaringen terzake.

geeft dan een paspoort uit, dat kan worden afgehaald op de Eritrese ambassade in Khartoem. Naar verluidt kan de regering vervolgens 2% van het salaris innen. Het paspoort van de Eritrese ambassade in Khartoem is gemakkelijk herkenbaar, omdat er geen uitreisvisum in staat. Dit betekent dat men gesignaleerd staat en mogelijk niet zonder risico met het verkregen paspoort terug kan keren naar Eritrea.

3.4.5 Rechtsgang

De rechterlijke macht in Eritrea is formeel onafhankelijk. In de praktijk staat zij echter onder invloed van de uitvoerende macht. De rechtbanken hebben voorts te kampen met gebrek aan gekwalificeerd personeel en aan adequate infrastructuur. Door de mobilisatie van dienstplichtigen is de personele capaciteit van de rechtbanken nog verder afgenomen. Als gevolg hiervan lopen veel processen vertraging op. Veel zaken van personen die om politieke redenen of redenen van ‘nationale veiligheid’ zijn gearresteerd en gedetineerd, komen nooit voor de rechter.¹¹¹

3.4.5.1 *Special Courts*

Eritrea kent naast civiele rechtbanken ook bijzondere rechtbanken (*special courts*). Volgens de Eritrese autoriteiten vormen deze rechtbanken een onderdeel van een overgangssituatie en zullen zij in de loop van de tijd verdwijnen. De rechtbanken waren aanvankelijk in 1996 opgericht om delicten als corruptie en machtsmisbruik te bestrijden, maar gaandeweg werd het mandaat uitgebreid met andere strafzaken, waaronder zware misdrijven. Ook worden zij gebruikt om dissidenten te berechten. Zij staan buiten het reguliere rechtssysteem en vallen buiten de jurisdictie van het Hooggerechtshof. De rechters zijn niet gebonden aan het Wetboek van Strafrecht.¹¹²

De Procureur-Generaal beslist, wanneer een zaak door een bijzondere rechtbank dient te worden behandeld. De processen vinden plaats achter gesloten deuren en het recht op hoger beroep en het recht op juridische bijstand zijn hier niet van toepassing. De bijzondere rechtbanken zijn ook gemandateerd om uitspraken van civiele rechtbanken, inclusief de Hoge Raad, te herroepen. De rechters bij de bijzondere rechtbanken worden benoemd door de president zonder bepaalde vereisten met betrekking tot juridische scholing en competentie. De meeste

¹¹¹ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010). Zie ook § 2.2.3 ‘Rechterlijke macht’ (Staatsinrichting).

¹¹² US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

rechters bij deze rechtbanken zijn legerofficieren en vroegere EPLF-commandanten. Zij worden door velen als een verlengstuk van de regering gezien.¹¹³

3.4.6 Arrestaties en detenties

De wet verbiedt willekeurige arrestaties en detenties, maar in de praktijk komen deze in Eritrea op grote schaal voor. Het gebeurt geregeld dat arrestanten langer dan de wettelijk vastgestelde 28 dagen zonder aanklacht worden vastgehouden. Vaak worden in hechtenis genomen personen niet meteen binnen de gestelde 48 uur geïnformeerd over de aanklacht. Ook hebben zij meestal geen toegang tot juridische bijstand en mogen zij geen bezoek ontvangen. Naar verluidt is er sprake van mishandeling van gedetineerden, slechte leefomstandigheden en overlijden als gevolg daarvan.¹¹⁴

Hoewel de Eritrese regering ontkent personen om politieke redenen gevangen te houden, zouden volgens diverse bronnen honderden personen om redenen van ‘nationale veiligheid’ vastzitten. Het gaat hierbij onder meer om mensen die kritiek hebben geuit op de regering of die verweten worden contacten te onderhouden met oppositiebewegingen in het buitenland. Daarnaast betreft het mensen die op grond van hun geloofsovertuiging of hun onafhankelijke journalistieke activiteiten in hechtenis zijn genomen. Velen van hen worden op onbekende plaatsen vastgehouden zonder aanklacht, zonder contact met de buitenwereld en zonder tenlastelegging of rechtszaak. De meeste arrestaties worden door de Eritrese autoriteiten niet bekend gemaakt.¹¹⁵

Politiek gemotiveerd is ongetwijfeld de detentie van de elf prominente politici (de ‘G-11’). Zij zijn sinds hun arrestatie in september 2001 niet formeel in staat van beschuldiging gesteld. Zij worden op een onbekende locatie vastgehouden. Naar verluidt zou een aantal van hen inmiddels zijn overleden. Er zijn eveneens berichten dat een groot aantal leden van het *Eritrean Liberation Front (ELF)* en een onbekend aantal personen die worden verdacht van banden met Ethiopië, radicale islamitische elementen of van terrorisme verdachte organisaties, vaak al

¹¹³ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹¹⁴ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Reuters, *In Eritrea, stories of arrests, crackdowns abound-groups* (1 april 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹¹⁵ BBC News, *Praying Eritrean women ‘arrested’* (11 december 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Reuters, *Eritrea is Africa’s “biggest prison for media”* (3 mei 2010), AI, *2009 Annual Report for Eritrea* (www.amnestyusa.org, 11 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

jaren en zonder formele aanklacht gevangen zitten op geheime locaties. Volgens diverse bronnen zouden de Eritrese autoriteiten ook maatregelen nemen tegen familieleden van gedetineerden als zij naar een arrestatie informeren of hierover contact opnemen met een internationale mensenrechtenorganisatie.¹¹⁶

3.4.6.1 *Situatie in gevangenissen*

Het is in het algemeen moeilijk informatie te verkrijgen over de situatie in de gevangenissen, aangezien geen enkele (mensenrechten)organisatie toegang heeft tot de detentiecentra in Eritrea. Alleen het *International Committee of the Red Cross (ICRC)* had nog toegang tot Ethiopische krijgsgevangenen verblijvend in officiële gevangenissen, maar sinds maart 2009 werden de bezoeken zonder opgave van redenen niet langer door de Eritrese autoriteiten toegestaan.¹¹⁷

De leefomstandigheden in de Eritrese gevangenissen zijn hard. Gevangenen verblijven vaak in overvolle, soms ondergrondse, cellen met nauwelijks daglicht, weinig voedsel, geen schoon drinkwater, slechte hygiëne en vrijwel geen medische voorzieningen. Gevangenen die in vrachtcontainers worden gedetineerd, verblijven daar vrijwel 24 uur per dag. Geregeld overlijden mensen in detentie als gevolg van de slechte omstandigheden. Er is naar verluidt in Asmara een aparte jeugdgevangenis, maar in veel gevallen worden minderjarigen tezamen met volwassenen vastgehouden. Personen die wachten op berechting, worden in de regel samen met reeds veroordeelden gedetineerd.¹¹⁸

Personen die om politieke redenen of om redenen van nationale veiligheid zijn gearresteerd, worden vaak vastgehouden in niet-officiële gevangenissen, verspreid over het hele land. Deze detentiecentra worden bestuurd door de militaire of de binnenlandse veiligheidsdienst. Een aantal van deze detentiecentra is ondergronds. Militairen en dienstplichtigen worden in de regel vastgehouden in militaire gevangenissen en zogenaamde 'rehabilitatiecentra' binnen legereenheden. Ook wordt naast reguliere gevangenissen op grote schaal gebruik gemaakt van

¹¹⁶ HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Reuters, *Eritrea is Africa's "biggest prison for media"* (3 mei 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹¹⁷ HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Reuters, *Eritrea is Africa's "biggest prison for media"* (3 mei 2010), AI, *2009 Annual Report for Eritrea* (www.amnestyusa.org, 11 mei 2010), ICRC, *Annual Report 2009* (19 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹¹⁸ HRW, *Service for Life* (16 april 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *2009 Annual Report for Eritrea* (www.amnestyusa.org, 11 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

vrachtcontainers om het toenemend aantal gevangenen te huisvesten of te bestraffen. Er zijn berichten dat de veiligheidsdiensten ook zogenaamde ‘safe houses’ (geheime verblijfplaatsen) gebruiken voor korte detenties en ondervragingen.¹¹⁹

3.4.7 Mishandeling en foltering

Eritrea is geen partij bij het Internationale Verdrag tegen Marteling en Andere Wrede en Onmenselijke Behandeling of Bestraffing. Het Eritrese Wetboek van Strafrecht (*Eritrean Transitional Penal Code*) verbiedt evenwel wrede, onmenselijke en vernederende behandelingen of bestraffingen, alsmede foltering. In de praktijk wordt dit verbod niet nageleefd. Er zijn vele berichten van mishandeling en foltering van gevangenen, met name tijdens verhoren. Het komt voor dat gevangenen eenmalig of herhaaldelijk gedurende lange tijd worden vastgebonden in ongemakkelijke posities of lange tijd worden blootgesteld aan de brandende zon. Ook worden zij soms in eenzame opsluiting vastgehouden in kleine ondergrondse strafcellen.¹²⁰

Naast fysieke mishandeling wordt melding gemaakt van psychische mishandeling in gevangenissen. Sommige bronnen maken naast systematische mishandeling ook melding van persoonlijke willekeur bij commandanten van detentiecentra. Er zijn berichten dat verschillende militaire rekruten en leden van religieuze minderheden als gevolg van mishandeling en foltering het leven lieten. Ook zou sprake zijn van seksueel misbruik van vrouwelijke dienstplichtigen en vrouwelijke scholieren door instructeurs. Aanklachten tegen en strafvervolgning van overheidsfunctionarissen wegens deze delicten vinden doorgaans niet plaats, omdat de autoriteiten over het algemeen niet bereid zijn dergelijke klachten in behandeling te nemen.¹²¹

¹¹⁹ HRW, *Service for Life* (16 april 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹²⁰ HRW, *Service for Life* (16 april 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Reuters, *In Eritrea, stories of arrests, crackdowns abound-groups* (1 april 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹²¹ HRW, *Service for Life* (16 april 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

3.4.8 Verdwijningen

Gedurende de verslagperiode zou er sprake zijn van verdwijningen van Eritrese vluchtelingen en asielzoekers die gedwongen gerepatrieerd waren naar Eritrea. De autoriteiten beweren dat zij allen naar hun familie zouden zijn teruggekeerd, maar uit reacties van familieleden blijkt dat sommigen worden vermist. Veelal zou het mannen en vrouwen betreffen die geen dienstplicht hebben vervuld.¹²²

3.4.9 Moorden en buitengerechterlijke executies

Er zijn berichten van executies van personen, onder wie ook kinderen, die illegaal de grens met Soedan en Ethiopië proberen over te steken. Grenswachten zouden orders hebben om gericht te schieten ('shoot-to-kill'). Politie, leger en veiligheidsdiensten zijn geautoriseerd om dodelijk geweld te gebruiken tegen personen die weerstand bieden of vluchten tijdens zoektochten naar deserteurs en dienstplichtontduikers. Er zijn berichten dat jonge mannen en vrouwen tijdens razzia's zijn gedood.¹²³

3.4.10 Doodstraf

Formeel kent Eritrea de doodstraf, maar in de praktijk wordt deze, voor zover bekend, niet meer uitgesproken. Ook zijn er geen aanwijzingen dat de doodstraf is toegepast binnen het militaire strafrecht. Sinds de onafhankelijkheid in 1993 zijn geen executies bekend.¹²⁴

3.5 Specifieke groepen

De wet voorziet in gelijke rechten voor alle burgers in Eritrea, ongeacht ras, geslacht, taal en sociale status. In de praktijk worden deze rechten niet altijd door

¹²² HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010) en US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010).

¹²³ HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Sudan Tribune, *Eritrean Air force unit escapes country* (18 maart 2010), Refugee Documentation Centre (Ireland), *Any reports of restrictions on people leaving Eritrea* (13 april 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹²⁴ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en Hands off Cain, *Country status on the death penalty* (www.handsoffcain.info, 16 juli 2010).

de Eritrese overheid gewaarborgd.¹²⁵ Hieronder wordt nader ingegaan op de positie van vrouwen, minderjarigen, homoseksuelen, etnische groepen, dienstplichtigen en in Eritrea verblijvende Ethiopiërs.

3.5.1 Vrouwen

Sinds de onafhankelijkheid in 1993 probeert de Eritrese overheid de situatie van vrouwen te verbeteren, onder meer met behulp van bepalingen opgenomen in de strafwet. Het probleem is alleen dat de uitvoering van de wet niet afdoende is en dat er weinig controle op de uitvoering aanwezig is. Hierbij spelen traditionele, patriarchale normen en waarden een belangrijke rol. In de praktijk bekleedt de vrouw veelal een ondergeschikte positie en blijft de man bevoordeeld waar het gaat om onderwijs, werk en inkomen, met name op het platteland.¹²⁶

3.5.1.1 Maatschappelijke positie

Een aantal verworvenheden, die mede het gevolg zijn van de rol van vrouwen in de onafhankelijkheidsstrijd, is opgenomen in de Eritrese (overgang-)wetgeving. Zo is 30% van de parlementszetels gereserveerd voor vrouwen, terwijl zowel mannen als vrouwen mogen meedingen naar de resterende zetels. Er zijn vier vrouwelijke ministers (Arbeid en Sociale Zaken, Justitie, Toerisme en Volksgezondheid).¹²⁷ Vrouwen zijn juridisch volledig handelingsbekwaam en ook anderszins formeel gelijkgesteld aan mannen. Vrouwen kunnen net als mannen vanaf hun 18^e jaar geheel zelfstandig een identiteits- of reisdocument aanvragen en verkrijgen. Net als mannen zijn vrouwen dienstplichtig. Internationale vrouwendag is in Eritrea een officiële vrije dag.¹²⁸

3.5.1.2 (Seksueel) geweld

Geweld tegen vrouwen, met name huiselijk geweld en verkrachting, blijkt in Eritrea veelvuldig voor te komen. Huiselijk geweld is in Eritrea strafbaar, maar wordt door vrouwen vaak niet naar buiten gebracht vanwege sociale druk. De meeste zaken worden binnen de familie of overeenkomstig traditioneel recht

¹²⁵ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Freedom House, *The Worst of the Worst 2010 – Eritrea* (3 juni 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹²⁶ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Freedom House, *The Worst of the Worst 2010 – Eritrea* (3 juni 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹²⁷ EIU, *Eritrea: Country Report* (mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹²⁸ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010).

opgelost. Er zijn juridische adviseurs, verbonden aan de vrouwenbeweging *National Union of Eritrean Women (NUEW)*, die op verzoek kunnen bemiddelen bij het oplossen van huiselijke problemen. Bij ernstige zaken van huiselijk geweld bestaat de mogelijkheid de rechter in te schakelen. Het vragen van advies of het doen van aangifte wegens geweld in huiselijke kring komt vrijwel niet voor. Verkrachting geldt in Eritrea als een misdrijf; het is echter onduidelijk of verkrachting binnen het huwelijk strafbaar is. De Eritrese autoriteiten stimuleren verkrachters vaak om met het slachtoffer te trouwen. Het is niet bekend hoeveel vrouwen slachtoffer worden van seksuele intimidatie en misbruik.¹²⁹

3.5.1.3 *Female Genital Mutilation (FGM)*

Hoewel *Female Genital Mutilation (FGM)* (genitale verminking) in Eritrea sinds maart 2007 is verboden¹³⁰, komt het overal in het land en in vrijwel alle gemeenschappen voor. De leeftijd waarop FGM in Eritrea wordt uitgevoerd, is afhankelijk van de etnische groep waartoe men behoort. Meestal ondergaan meisjes van 5 jaar of jonger FGM. De redenen voor FGM zijn veelal gebaseerd op traditie. De maatschappelijke druk om genitale verminking toe te passen is nog altijd groot, met name in rurale gebieden. In hoeverre ouders hun dochter aan deze druk willen en kunnen onttrekken, hangt af van factoren als opleidingsniveau en de mate van bereidheid tot openstelling voor andere culturen.¹³¹

FGM is een verzamelnaam voor verschillende ingrepen aan de vrouwelijke geslachtsdelen en kan in vier vormen worden onderscheiden¹³²:

1. gedeeltelijke of totale verwijdering van de clitoris en/of de voorhuid (*clitoridectomie*);

¹²⁹ UNHCR, *Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-seekers from Eritrea* (april 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Freedom House, *The Worst of the Worst 2010 – Eritrea* (3 juni 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹³⁰ Proclamation 158/2007, *A Proclamation to Abolish Female Circumcision* (20 maart 2007), BBC News, *Eritrea bans female circumcision* (4 april 2007), New Scientist/AFP, *Female genital mutilation banned in Eritrea* (5 april 2007), IRIN, *Eritrea: Government outlaws female genital mutilation* (5 april 2007) en UN Human Rights Council, *Report of the working group on the universal periodic review – Eritrea* (4 januari 2010).

¹³¹ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report: Female Genital Mutilation (FGM)* (20 juni 2008), UNHCR, *Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-seekers from Eritrea* (april 2009), UNICEF, *Commemorating the ban on female genital mutilation in Eritrea* (22 februari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹³² UK Border Agency, *Country of Origin Information Report: Female Genital Mutilation (FGM)* (20 juni 2008), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

2. gedeeltelijke of totale verwijdering van de clitoris en de kleine schaamlippen, met of zonder verwijdering van de grote schaamlippen (*excisie*);
3. vernauwen van de vaginale opening door wegsnijden en aan elkaar hechten van de kleine schaamlippen en/of de grote schaamlippen, met of zonder verwijdering van de clitoris (*infibulatie*);
4. alle andere schadelijke handelingen aan de vrouwelijke geslachtsorganen om niet-medische redenen, zoals prikken, piercing, kerven, schrapen en wegbranden.

In Eritrea worden vooral de vormen twee (ongeveer 46%) en drie (ongeveer 39%) toegepast. In de laaglanden en daar vooral op het platteland vindt (re-)infibulatie plaats. Re-infibulatie na een bevalling is gebruikelijk, maar komt langzaam minder voor. Bij een bevalling in het ziekenhuis moeten vrouwen een verklaring tekenen dat zij zich niet opnieuw laten besnijden. Probleem is echter dat veel vrouwen niet in een ziekenhuis bevallen. Andere gevallen van re-infibulatie dan na een bevalling zijn niet bekend.¹³³

Naar schatting hebben ruim 90% van alle vrouwen in Eritrea, hetzij als baby, hetzij later in hun jeugd, enigerlei vorm van genitale verminking ondergaan. De Eritrese autoriteiten voeren een actief ontmoedigingsbeleid. Een voorbeeld hiervan is de bekrachtiging door de overheid in maart 2007 van een proclamatie tegen vrouwenbesnijdenis, waardoor FGM bestraft kan worden met een boete van 5.000 tot 10.000 Nakfa. Indien besnijdenis de dood tot gevolg heeft, kan een gevangenisstraf van 5 tot 10 jaar worden opgelegd.¹³⁴ Er zijn geen gevallen bekend van vrouwen/meisjes of ouders die aan de Eritrese overheid om bescherming tegen genitale verminking hebben gevraagd. Om die reden is evenmin bekend in hoeverre de autoriteiten in staat zijn effectief bescherming te bieden tegen genitale verminking.¹³⁵

In haar strijd tegen FGM werkt de overheid samen met de *National Union of Eritrean Women (NUEW)*, de *National Union of Eritrean Youth and Students (NUEYS)* en enkele internationale organisaties als het *United Nations Population Fund (UNFPA)* en het *United Nations Children's Fund (UNICEF)*. Op verschillende administratieve niveaus zijn er zo'n 600 anti-FGM comités in Eritrea

¹³³ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report: Female Genital Mutilation (FGM)* (20 juni 2008), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹³⁴ Proclamation 158/2007, *A Proclamation to Abolish Female Circumcision* (20 maart 2007), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report: Female Genital Mutilation (FGM)* (20 juni 2008), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹³⁵ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report: Female Genital Mutilation (FGM)* (20 juni 2008), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

actief. Deze comités houden zich bezig met voorlichting, training en bewustwording onder de bevolking in de regio's. Zij sluiten zich zoveel mogelijk aan bij traditionele structuren. Een belangrijk onderdeel van de campagne is het bekendheid geven aan de proclamatie tegen FGM.¹³⁶ De doelstelling van de Eritrese autoriteiten is een reductie van FGM met 30% in 2011 ten opzichte van 2007.¹³⁷

3.5.2 Minderjarigen

Voor kinderen van ontheemden en straatkinderen zijn de leefomstandigheden in het algemeen slecht, bijvoorbeeld waar het gaat om kleding, huisvesting, voedsel, onderwijs, geweld en seksueel misbruik. Het aantal straatkinderen is gering. Binnen het ministerie van Arbeid en Welzijn is een speciale afdeling Kinderzaken ingesteld om te adviseren over en toezicht te houden op de rechten en het welzijn van kinderen.¹³⁸

3.5.2.1 Meerderjarigheid

Volgens het Eritrese burgerlijk recht (de *Transitional Civil Code*) bereikt men op 18-jarige leeftijd de meerderjarigheid. Ook kan de formele meerderjarigheid worden bereikt door een huwelijk. Hoewel officieel het burgerlijk recht geldt, prevaleert in de praktijk het gewoonterecht, vooral in landelijke gebieden. Het gewoonterecht omtrent minder- en meerderjarigheid verschilt per regio en per etnische groep. Zo wordt in bepaalde gemeenschappen een jongen 'meerderjarig' als de gemeenschap hem als voldoende volwassen beschouwt, hetgeen tussen de 13 en 20 jaar kan zijn. Vanaf dat moment participeert hij als meerderjarige in die gemeenschap.¹³⁹

Minderjarigen mogen in het huwelijk treden, mits het een vrijwillige overeenkomst is en de ouders c.q. voogd toestemming hebben gegeven. In de praktijk komt het voor dat meisjes worden uitgehuwelijkt in de leeftijd vanaf 13 jaar. In Eritrea is ongeveer 46% van de gehuwde meisjes jonger dan 18 jaar. Met name onder moslims wordt vaak jong getrouwd. In bepaalde etnische groepen,

¹³⁶ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report: Female Genital Mutilation (FGM)* (20 juni 2008), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹³⁷ UNICEF, *Commemorating the ban on female genital mutilation in Eritrea* (22 februari 2010).

¹³⁸ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹³⁹ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

zoals de Nara, is trouwen daarentegen pas toegestaan als de vrouw 18 en de man 20 jaar oud is.¹⁴⁰

3.5.2.2 *Weeskinderen*

Traditioneel maken minderjarigen in Eritrea deel uit van een uitgebreid familienetwerk, dat de functie heeft van een sociaal vangnet. De lange onafhankelijkheidsstrijd van Eritrea, perioden van droogte en de oorlog met Ethiopië hebben de traditionele familiestructuur onder druk gezet. Het grote aantal wezen is één van de belangrijkste sociale problemen. Gedurende de verslagperiode waren er, voor zover bekend, nog ongeveer 50.000 weeskinderen in Eritrea.¹⁴¹

In eerste instantie wordt getracht weeskinderen te herenigen met hun familie (*extended family*). Deze familie wordt door de lokale kantoren van het ministerie van Arbeid en Welzijn opgespoord. Ook is plaatsing bij een andere gastfamilie mogelijk. Indien het kind bij een familie geplaatst wordt, krijgt de ontvangende familie economische steun. De financiële situatie van de families wordt in ogenschouw genomen; arme families krijgen hulp, bijvoorbeeld in de vorm van vee (kippen, schapen, kamelen) of bij het opzetten van kleine bedrijfjes. Zij krijgen geen contant geld. De tegenwaarde van de ondersteuning per familie bedraagt maximaal 10.000 Nakfa (circa € 525 / US\$ 670).¹⁴² Op deze manier zijn sinds 2002 ruim 42.000 weeskinderen bij families ondergebracht.¹⁴³

Indien geen familie wordt gevonden, dan worden kinderen in groepshuizen geplaatst. Deze groepshuizen worden door tien tot twaalf kinderen bewoond. De huizen zijn geplaatst in woongemeenschappen en zien eruit als gewone woonhuizen. Zij worden geleid door 'moeders' die een training van drie maanden hebben gekregen. De kinderen worden in tehuizen geplaatst in het gebied waar zij vandaan komen. Kinderen tot 18 jaar kunnen in deze groepshuizen verblijven.¹⁴⁴ Een andere mogelijkheid is adoptie door buitenlandse families. Het aantal adopties is de afgelopen jaren echter beperkt gebleven tot enkele honderden.¹⁴⁵

Eritrea kent een aantal weeshuizen, zowel van overheidswege als privaat. De Eritrese overheid beschouwt weeshuizen als een laatste opvangmogelijkheid. In de weeshuizen verblijven veelal kinderen in de leeftijd van 1 tot 18 jaar. Zij worden er doorgaans goed verzorgd. UNICEF oordeelt in het algemeen positief over het

¹⁴⁰ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁴¹ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁴² www.coinmill.com / the currency converter (1 september 2010).

¹⁴³ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁴⁴ De kinderen die in de groepshuizen verblijven, worden voorzien van een beroepsopleiding (*vocational training*) en eventueel voorbereid op hoger onderwijs.

¹⁴⁵ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

Eritrese systeem van opvang van weeskinderen. Er zijn geen gegevens bekend over de opvang van terugkerende alleenstaande minderjarigen.¹⁴⁶

3.5.2.3 Kindsoldaten

In principe geldt de nationale dienstplicht voor mensen van 18 jaar en ouder. De Eritrese regering ontkent rekrutering van minderjarigen, maar sluit niet uit dat er fouten kunnen worden gemaakt als gevolg van onbekendheid met hun leeftijd door het ontbreken van een systematische geboorteregistratie. Het is dus mogelijk dat minderjarigen vanwege geen of onjuiste identiteitspapieren in het leger terecht komen. Over actieve rekrutering van minderjarigen zijn geen gegevens bekend. Alle middelbare scholieren, ook die jonger zijn dan 18 jaar, brengen hun twaalfde leerjaar door in Sawa, waar zij onder meer een militaire basistraining krijgen. In de regel gaat men hierna in dienst, voor zover men niet geselecteerd wordt voor vervolg (beroeps)onderwijs.¹⁴⁷

3.5.2.4 Kinderarbeid

Wat betreft arbeid in loondienst stelt de Eritrese wetgeving dat kinderen onder de 14 jaar niet mogen werken, terwijl in de leeftijd van 14 tot 18 jaar bepaalde beperkingen gelden. Enkele van deze beperkingen zijn dat kinderen in die leeftijdscategorie slechts mogen werken van zes uur 's ochtends tot zes uur 's avonds, en in dat tijdsbestek maximaal zeven uur. Bovendien is het niet toegestaan dat zij zware dingen tillen, in contact komen met giftige chemicaliën of met gevaarlijke machines werken. In de praktijk wordt de wetgeving echter onvoldoende nageleefd.¹⁴⁸

3.5.2.5 Onderwijs

Primair onderwijs is kosteloos en verplicht in de leeftijd van 7 tot 13 jaar. Slechts 43% van de kinderen in de leerplichtige leeftijd volgt echter daadwerkelijk primair onderwijs. Een reden hiervoor kan zijn dat de ouders schoolbenodigdheden, uniformen en vervoerskosten zelf moeten betalen. Ongeveer 20% volgt middelbaar onderwijs. Op het platteland verlaten veel kinderen, met name meisjes, al vroeg het onderwijs om thuis of op het land te gaan werken. De overheid, hierin

¹⁴⁶ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁴⁷ UN Human Rights Council, *Report of the working group on the universal periodic review – Eritrea* (4 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en New York Times, *In Eritrea, the Young Dream of Leaving* (19 juni 2010). Zie ook § 3.5.5 'Dienstplichtigen'.

¹⁴⁸ US Department of Labor, *Findings on the Worst Forms of Child Labor – Eritrea* (10 september 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

bijgestaan door UNICEF, stimuleert op verschillende manieren dat meer jongeren onderwijs gaan volgen, onder andere door het verstrekken van beurzen en extra voedsel op scholen.¹⁴⁹

3.5.3 Homoseksuelen

Op homoseksualiteit rust in Eritrea een groot taboe. Homoseksualiteit is vanuit maatschappelijk oogpunt gezien moreel onaanvaardbaar voor de Eritrese bevolking en wordt dan ook zelden openlijk beleden of gepraktiseerd. Het zou leiden tot maatschappelijke discriminatie en uitstoten uit de gemeenschap, familie en vriendenkring. Homoseksuele handelingen voltrekken zich dan ook doorgaans achter gesloten deuren en in de privésfeer. Het is mogelijk dat daar waar homoseksuele geaardheid vermoed wordt, betrokkene in een sociaal isolement terecht komt.¹⁵⁰

Het Eritrese Wetboek van Strafrecht (*Eritrean Transitional Penal Code*) verbiedt expliciet het verrichten van seksuele handelingen met iemand van hetzelfde geslacht.¹⁵¹ De formele strafmaat voor deze handelingen is tien dagen tot drie jaar gevangenisstraf. In de praktijk komt het hoogst zelden tot een juridische vervolging en strafoplegging. Zaken die wel tot juridische vervolging leiden, worden in strikte beslotenheid afgewikkeld. Vonnissen worden niet gepubliceerd en besluiten tot strafoplegging en wijze van strafvoltrekking zijn strikt vertrouwelijk. Voor zover bekend krijgen homoseksuelen geen bescherming van de overheid tegen discriminatie en eventueel geweld. In Eritrea zijn geen organisaties actief die openlijk opkomen voor de belangen van homoseksuelen.¹⁵²

¹⁴⁹ UNICEF, *A second chance at education for children in Eritrea* (29 januari 2009), UNICEF, *Eritrea celebrates women teachers as role models for girl students* (5 maart 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), UNICEF, *UNICEF supports a revived commitment to nomadic education in Eritrea* (30 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁵⁰ UNHCR, *Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-seekers from Eritrea* (april 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁵¹ Artikel 600 lid 1 luidt als volgt: “Whosoever performs with another person of the same sex an act corresponding to the sexual act, or any other indecent act, is punishable with simple imprisonment”.

¹⁵² US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

3.5.4 Etnische groepen

De bevolking van Eritrea bestaat uit negen etnische groepen met ieder een eigen taal. De verstandhouding tussen de bevolkingsgroepen is in het algemeen goed. Voor zover bekend zijn er geen gewelddadigheden tussen de verschillende stammen. Er is echter wel sprake van enige dominantie van de Tigrinya, de grootste bevolkingsgroep (50%).¹⁵³

Ten aanzien van de Kunama, die cultureel als verschillend van de andere etnische groepen worden gezien, zijn er wel berichten die duiden op een kwetsbare positie. De Kunama worden door sommige Eritreeërs beschouwd als onontwikkelde mensen. Zij worden verdacht van collaboratie met Ethiopische troepen tijdens de tijdelijke bezetting van hun woongebied (mei/juni 2000). Volgens de Eritrese autoriteiten zou Ethiopië de Kunama gebruiken om mijnen te leggen en gewapende overvallen te plegen. Veel van de mannen van deze gemeenschap zijn over de grens met Ethiopië gevlucht, terwijl hun gezinnen achterbleven. Zij vrezen voor represailles van de zijde van de Eritrese autoriteiten. Hoewel er sprake is van maatschappelijke discriminatie en marginalisering van de Kunama, is er geen bewijs van systematische discriminatie of vervolging door de Eritrese autoriteiten van de Kunama als etnische groep.¹⁵⁴

3.5.5 Dienstplichtigen

Volgens de Wet op de Nationale Dienstplicht (*National Service Proclamation, no. 82/1995*) is in Eritrea elke man en vrouw in de leeftijd van 18 tot 50 jaar verplicht de nationale dienstplicht (*national service*) te vervullen. Er is sprake van actieve nationale dienstplicht en reserve militaire dienstplicht. Mannen in de leeftijd tot 40 jaar en vrouwen tot 27 jaar hebben de plicht om de actieve nationale dienstplicht te vervullen.¹⁵⁵ Deze bestaat formeel uit zes maanden militaire training en twaalf maanden actieve militaire dienst en ontwikkelingstaken binnen de militaire strijdkrachten.¹⁵⁶ Eritrea beschikt over een leger van ongeveer 200.000 à 300.000

¹⁵³ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010). Zie ook § 2.1.3 'Bevolking' en § 2.1.4 'Taal'.

¹⁵⁴ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁵⁵ Volgens diverse bronnen zouden de leeftijds grenzen zijn verhoogd tot 57 jaar voor mannen en 47 jaar voor vrouwen. Naar verluidt zou de actieve nationale dienstplicht gelden voor alle vrouwen (ongehuwd of gehuwd, met of zonder kinderen en van welke religie dan ook). In de praktijk zouden vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven, tijdelijk worden ontzien.

¹⁵⁶ Er zijn voor zover bekend drie militaire trainingskampen in Eritrea, te weten: Aderser, Sawa en Wi'a. Zie ook § 5.2 'Detentie- en trainingscentra in Eritrea' (Bijlagen).

militairen.¹⁵⁷ De periode van achttien maanden kan wettelijk worden verlengd ingeval van een nationale noodtoestand of algehele mobilisatie. Na het voltooiën van de actieve nationale dienstplicht blijft men tot de leeftijd van 50 jaar als reservist dienstplichtig.¹⁵⁸

Formeel is de totale periode van de dienstplicht 18 maanden, maar in de praktijk dienen de meeste dienstplichtigen over het algemeen veel langer dan die periode (soms zelfs meer dan 10 jaar). De Eritrese autoriteiten rechtvaardigen het de facto open einde van de nationale dienstplicht onder verwijzing naar het grensconflict met Ethiopië (voortdurende 'no-war-no-peace' situatie). Het komt ook voor dat dienstplichtigen pro forma dienstplichtig blijven, maar feitelijk terugkeren naar hun burgerbaan. Zij verdienen dan het salaris van een dienstplichtige van ongeveer 360 Nakfa per maand (circa € 19 / US\$ 24). Het salarisverschil tussen de burgerbaan en de nationale dienstplicht vloeit direct in de staatskas.¹⁵⁹

In de praktijk vervullen dienstplichtigen tijdens hun actieve nationale dienstplicht niet alleen militaire taken, maar kunnen zij ook worden ingezet binnen de civiele sector, zoals bij werkzaamheden op het platteland, in de bouw of bij publieke werken en ontwikkelingsprojecten van de overheid. Hoog opgeleide personen worden meestal ingezet op ministeries of in andere ambtelijke diensten. Men heeft bij de instroom geen vrije keuze met betrekking tot de vorm van de inzet. Deze massale inzet van dienstplichtigen geschiedt in de gehele Eritrese economie. De betaling is laag en de werkzaamheden zijn vaak zwaar. Het is dienstplichtigen verboden het land te verlaten en van beroep te veranderen. Ook kan de plaats van legering dan wel tewerkstelling niet worden veranderd. Een overtreding van de regels op dit vlak kan leiden tot boetes en/of gevangenisstraf zonder dat daar een

¹⁵⁷ Sudan Tribune, *Eritrean president barely escapes assassination attempt* (17 augustus 2009) en Sudan Tribune, *Eritrea world's second biggest militarized state* (28 augustus 2009).

¹⁵⁸ HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscription in Eritrea* (16 april 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *2009 Annual Report for Eritrea* (www.amnestyusa.org, 11 mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010), New York Times, *In Eritrea, the Young Dream of Leaving* (19 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

¹⁵⁹ HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscription in Eritrea* (16 april 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *2009 Annual Report for Eritrea* (www.amnestyusa.org, 11 mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010), VluchtelingenWerk Nederland, *Eritrea: Onderdrukking en eendeloze dienstplicht* (www.vluchtelingenwerk.nl, 16 juni 2010), New York Times, *In Eritrea, the Young Dream of Leaving* (19 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

gerechtelijke procedure aan vooraf is gegaan. Pas na verkregen toestemming voor het reisdoel mogen dienstplichtigen binnen Eritrea vrij reizen.¹⁶⁰

Sinds eind 2003/begin 2004 dienen alle leerlingen in de leeftijd van 16/17 jaar het laatste schooljaar (*12th grade*) te voltooien op de *Warsay-Yikealo Secondary School* in Sawa.¹⁶¹ Dit twaalfde schooljaar begint met een week intensieve fysieke training, gevolgd door tien maanden regulier onderwijs op een campus waar de leerlingen naar school gaan en wonen. Na het reguliere schooljaar volgt voor de leerlingen die hiertoe fysiek in staat zijn eveneens in Sawa maar op een andere locatie de militaire training, die drie maanden duurt. Na voltooiing van dit laatste schooljaar vindt er selectie plaats op basis van de resultaten. Scholieren kunnen kiezen voor hun vervolgopleiding. De best gekwalificeerde leerlingen gaan door naar het hoger (technisch) beroepsonderwijs of naar de universiteit. Nog tijdens de studie hebben studenten de mogelijkheid hun militaire dienstplicht te vervullen. Dit betekent dat hun studieperiode mogelijk vijf jaar kan duren in plaats van de reguliere vier jaar. Bij afstuderen – dit geldt voor alle vormen van beroeps- en hoger onderwijs – ontvangen de studenten hun academische kwalificaties en worden zij gerekruteerd voor een baan bij de overheid in het kader van de nationale dienstplicht. Zij krijgen op dat moment geen bewijs van ontslag uit de dienstplicht.¹⁶²

De Eritrese autoriteiten houden een registratiesysteem bij van alle onderdanen en houden toezicht over dienstplichtigen. Slechts bij het formele ontslag uit de militaire dienst ontvangt de dienstplichtige een bewijs van vervulde dienstplicht in de vorm van een speciale kaart of brief. Bij gebrek aan de desbetreffende afzwaibewijzen riskeert men aanhouding en vervolgens het opnieuw doorlopen van de dienstplicht. Er zijn behalve afzwaibewijzen geen andere documenten, waaruit blijkt dat een persoon zijn militaire dienstplicht heeft vervuld. Na de beëindiging van de militaire dienstplicht kan men opnieuw worden opgeroepen

¹⁶⁰ HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscriptioin in Eritrea* (16 april 2009), HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010), AI, *2009 Annual Report for Eritrea* (www.amnestyusa.org, 11 mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en US Department of State, *Trafficking in Persons Report 2010 – Eritrea* (14 juni 2010).

¹⁶¹ Shaebia News, *Warsay-Yikealo High School in Sawa Officially Ends Academic Year* (30 maart 2010) en Ministry of Information, *Warsay-Yikealo Secondary School: Preparing Students For Academic Excellence* (www.shabait.com, 16 juni 2010).

¹⁶² HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscriptioin in Eritrea* (16 april 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Refugee Documentation Centre (Ireland), *Information on Sawa military camp in Eritrea where students are trained and attend classes as part of their 12th year in school. Information on how easy or hard it is for students to enter or exit Sawa military camp* (19 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

voor het volgen van militaire trainingen en volgens verschillende bronnen kan men voor mobilisatiedoelinden weer worden gerekruteerd.¹⁶³

Personen die eerder hun dienstplicht in Ethiopië hebben vervuld, vallen bij terugkeer in Eritrea opnieuw onder de dienstplicht. Dit geldt ook voor personen die in militaire dienst hebben gezeten in de periode dat het huidige Eritrea nog tot Ethiopië behoorde. Niet bekend is of deze personen tijdens het vervullen van de dienstplicht in Eritrea een negatieve behandeling ondervinden vanwege het feit dat zij eerder in het Ethiopische leger hebben gediend.¹⁶⁴

Bij vrijstelling van dienstplicht, bijvoorbeeld wegens medische ongeschiktheid, ontvangt de dienstplichtige een bewijs van ontheffing. Vrijstelling op grond van religieuze of principiële bezwaren is niet mogelijk. Ook bestaat er bij gewetensbezwaren geen mogelijkheid voor alternatieve dienstplichtvervulling. Voor zover bekend is het voor iemand die zich wenst te onttrekken aan de dienstplicht niet mogelijk een familielid voor hem/haar dienstplicht te laten vervullen. Sinds november 2006 zijn priesters, seminaristen en andere religieuzen niet meer vrijgesteld van de dienstplicht. De meeste Jehova's getuigen weigeren dienstplicht op religieuze gronden. Een aantal moslims weigert eveneens dienstplicht, veelal vanwege het feit dat ook moslimvrouwen de nationale dienstplicht moeten vervullen.¹⁶⁵

Artikel 37 van de Wet op de Nationale Dienstplicht (*National Service Proclamation 82/1995*), alsmede de artikelen 296 tot en met 299 van het Wetboek van Strafrecht (*Eritrean Transitional Penal Code*) omvatten sancties voor het ontduiken van de dienstplicht. Bestrafing voor bijvoorbeeld het weigeren dienstplicht te vervullen, het zich niet melden voor de dienstplicht, opzettelijke provocatie van ongeschiktheid of frauduleuze ontduiking van dienstplicht varieert van zes maanden ('*simple imprisonment*') tot 15 jaar ('*rigorous imprisonment*').¹⁶⁶

Overeenkomstig artikel 300 (1) van het Wetboek van Strafrecht kan voor desertie in vreedstijd maximaal vijf jaar gevangenisstraf worden opgelegd. Indien desertie

¹⁶³ HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscription in Eritrea* (16 april 2009) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁶⁴ HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscription in Eritrea* (16 april 2009) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁶⁵ HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscription in Eritrea* (16 april 2009), US Department of State, *2009 Report on International Religious Freedom - Eritrea* (26 oktober 2009), HRW, *World Report 2010 - Eritrea* (20 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 - Eritrea* (28 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁶⁶ HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscription in Eritrea* (16 april 2009) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

heeft plaatsgevonden tijdens mobilisatie of tijdens oorlog, dan kan overeenkomstig artikel 300 (2) een straf worden opgelegd van vijf jaar gevangenisstraf tot levenslang of, in het uiterste geval, de doodstraf.¹⁶⁷

Geregeld worden georganiseerde invallen en razzia's (*giffas*) gehouden om dienstplichtontduikers en deserteurs op te pakken. De politie doorzoekt huizen, werkplekken en straten; mensen die verdacht worden van dienstplichtontduiking worden naar het politiebureau of een detentiecentrum gebracht, waar hun ID-kaarten worden gecontroleerd. Ook worden wegblokkades opgeworpen op de hoofdwegen. Er zijn berichten dat er door de militaire politie wordt geschoten op personen die tijdens documentencontroles proberen te ontsnappen.¹⁶⁸

In de praktijk worden dienstplichtontduikers, dienstweigeraars en deserteurs niet berecht, ook niet door de militaire rechtbank. In plaats daarvan worden zij zonder dat er een proces heeft plaatsgevonden bestraft. Straffen die worden opgelegd, zijn onder meer gedwongen tewerkstelling (in mijnen, bij wegebouw), lijfstraffen¹⁶⁹ en detentie, gevolgd door basistraining (bij dienstplichtontduikers en dienstweigeraars) en actieve dienst. Dienstplichtontduikers en dienstweigeraars die worden opgepakt, worden in de regel direct naar het militaire trainings- en strafkamp Wi'a gestuurd, dat in een woestijnachtig, onherbergzaam gebied in de buurt van Assab aan de Rode Zee kust ligt.¹⁷⁰

Familieleden (ouders, echtgenoten) van personen die de dienstplicht hebben ontdoken, lopen het risico te worden opgepakt en gedetineerd, soms voor langere tijd. Tegen betaling van een boete is het mogelijk vrij te komen. Deze boete kan oplopen tot 50.000 Nafka (ongeveer € 2.600 / US \$ 3.300).¹⁷¹ Is het voor een familie niet mogelijk de opgelegde boete te betalen, dan kan grondbezit in beslag worden genomen. Ook kan het voorkomen, dat sommige familieleden worden

¹⁶⁷ HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscriptioin in Eritrea* (16 april 2009) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁶⁸ HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscriptioin in Eritrea* (16 april 2009), Refugee Documentation Centre (Ireland), *Treatment of military deserters and their families* (19 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁶⁹ Een veel toegepaste lijfstraf is het langdurig vastbinden in pijnlijke posities, ook bekend als de 'helikopter' en de 'acht', met soms blijvend letsel tot gevolg. Gevangenen worden ook regelmatig geslagen en langdurig blootgesteld aan de zon of opgesloten in metalen scheepscontainers waar het extreem heet of extreem koud kan zijn.

¹⁷⁰ HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscriptioin in Eritrea* (16 april 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010). Zie ook § 5.2 'Detentie- en trainingscentra in Eritrea' (Bijlagen).

¹⁷¹ www.coinmill.com / the currency converter (1 september 2010).

gedwongen zelf vervangende dienstplicht te vervullen in de plaats van het ondergedoken of gevluchte familielid.¹⁷²

De onzekerheid over de lange duur van de dienstplicht heeft tot grote weerstand geleid onder de bevolking. Vele dienstplichtigen proberen de dienstplicht te ontlopen door onder te duiken, een vervalste ID-kaart te bemachtigen of te vluchten naar het buitenland. Ook blijven veel leerlingen zo lang mogelijk in de lagere klassen van de middelbare school zitten en halen zij opzettelijk lage cijfers om zo het vertrek naar Sawa uit te stellen. Sinds de oorlog met Ethiopië hebben duizenden deserteurs en andere Eritreeërs die de dienstplicht wilden ontlopen, asiel gezocht in Ethiopië en Soedan.¹⁷³

3.5.6 Ethiopiërs in Eritrea

Er verblijven naar schatting 16.000 tot 30.000 Ethiopiërs in Eritrea. Zij woonden er al ten tijde van de Eritrese onafhankelijkheid in 1993, maar hadden niet geopteerd voor de Eritrese nationaliteit, of waren na de Eritrese onafhankelijkheid naar Eritrea gekomen. In het kader van de algemene registratie van vreemdelingen werd in 1999 een begin gemaakt met de registratie van Ethiopiërs in Eritrea om legaal en niet-legaal verblijvende vreemdelingen te kunnen onderscheiden. Vanaf dat jaar dienden Ethiopiërs een verblijfsvergunning te hebben, welke verplichting nog steeds bestaat.¹⁷⁴

De in Eritrea wonende Ethiopische staatsburgers bevinden zich in een moeilijke positie. Zij mogen officieel wel werken (mits in het bezit van een verblijfsvergunning), maar alleen in de private sector. Deze sector bestaat echter nauwelijks meer. Bovendien zouden Eritreeërs uit angst voor repercussies

¹⁷² Refugee Documentation Centre (Ireland), *Treatment of military deserters and their families* (19 januari 2010), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁷³ HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscriptioin in Eritrea* (16 april 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Refugee Documentation Centre (Ireland), *Information on Sawa military camp in Eritrea where students are trained and attend classes as part of their 12th year in school. Information on how easy or hard it is for students to enter or exit Sawa military camp* (19 mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

¹⁷⁴ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010). Vanaf de leeftijd van 15 jaar dienen Ethiopiërs in Eritrea over een verblijfsvergunning te beschikken die elk jaar moet worden verlengd.

terughoudend zijn om Ethiopiërs in dienst te nemen. Ethiopiërs mogen geen eigen bedrijf hebben.¹⁷⁵

Vele Ethiopiërs zouden over onvoldoende middelen van bestaan beschikken om jaarlijks hun verblijfsvergunning (600 Nakfa / circa € 32 / US\$ 40)¹⁷⁶ te verlengen en de boetes wegens overtreding daarvan (500 Nakfa / circa € 26 / US\$ 33)¹⁷⁷ te betalen. Zonder verblijfsvergunning lopen zij een groot risico te worden opgepakt en voor onbepaalde tijd in detentie te worden gehouden.¹⁷⁸

In Eritrea bestaan hier en daar gemengde gevoelens ten opzichte van Ethiopiërs, mede vanwege het grensconflict. Echter, voor zover bekend, is er geen sprake van geweldplegingen ten opzichte van Ethiopiërs, noch van de zijde van burgers, noch van de zijde van de autoriteiten. Er is geen telefoonverkeer tussen Eritrea en Ethiopië. Het grensconflict heeft ertoe geleid dat veel families gedwongen uit elkaar zijn gegaan. Brieven van Ethiopiërs in Eritrea aan familie in Ethiopië worden vaak via de diaspora in Europa of de Verenigde Staten doorgestuurd.¹⁷⁹

De moeilijke leefomstandigheden voor Ethiopiërs gelden naar verluidt ook voor gemengd gehuwden, met name ingeval de man de Ethiopische nationaliteit heeft. Voor nieuwkomers (Ethiopische echtgenoten van een persoon met de Eritrese nationaliteit) zou gelden dat zij, net als andere werkzoekende buitenlanders, eerst over een werkvergunning moeten beschikken alvorens een verblijfsvergunning te kunnen krijgen. In afwachting daarvan zouden zij op basis van een toeristenvisum hooguit een maand in Eritrea mogen verblijven. Het aantal nieuwkomers uit Ethiopië is overigens zeer gering.¹⁸⁰

De status van nakomelingen uit gemengde huwelijken kan problematisch zijn, met name als de vader Ethiopisch is. De nationaliteitswetgeving van zowel Eritrea als Ethiopië lijkt hen in principe de mogelijkheid te bieden het staatsburgerschap te verkrijgen, maar in de praktijk wordt dit vaak niet aangevraagd of verleend. Zowel in Ethiopië als in Eritrea verblijven personen die afkomstig zijn uit één van beide landen en die feitelijk stateloos zijn, bijvoorbeeld omdat hen in het ene land (Ethiopië) het staatsburgerschap is ontnomen en zij in het andere land (Eritrea) niet als staatsburger worden erkend.¹⁸¹

¹⁷⁵ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁷⁶ www.coinmill.com / the currency converter (1 september 2010).

¹⁷⁷ www.coinmill.com / the currency converter (1 september 2010).

¹⁷⁸ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁷⁹ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010).

¹⁸⁰ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁸¹ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010). Zie ook § 3.4.4.5 'Nationaliteit'.

4 Migratie

In dit hoofdstuk komen de migratiestromen van ontheemden en vluchtelingen van en naar Eritrea aan de orde, evenals de activiteiten van diverse internationale organisaties in Eritrea, waaronder UNHCR.

4.1 Migratiestromen

4.1.1 Ontheemden

In de verslagperiode verbleven nog ruim 6.000 binnenlandse ontheemden in twee kampen in de Debub-regio (in het zuiden van Eritrea) en ongeveer 1.200 personen in een kamp in het zuiden aan de Rode Zee. Een aanzienlijk maar onbekend aantal ontheemden verblijft buiten de kampen. Vele ontheemden in de Debub-regio kunnen momenteel niet terugkeren naar hun voormalige woongebieden vanwege de vele nog aanwezige landmijnen of omdat hun woongebied zich in het (omstreden) grensgebied met Ethiopië bevindt. VN-organisaties als UNDP (*United Nations Development Programme*), UNICEF (*United Nations Children's Fund*) en UNHCR (*United Nations High Commissioner for Refugees*), alsmede het ICRC (*International Committee of the Red Cross*) ondersteunen met toestemming van de regering ontheemden bij de opvang en hervestiging.¹⁸²

4.1.2 Vluchtelingen uit Eritrea

Jaarlijks vluchten duizenden Eritreeërs naar het buitenland, met name naar Ethiopië en Soedan.¹⁸³ Het betreft veelal jonge Eritreeërs die willen ontsnappen aan de vaak jarenlange dienstplicht. Andere redenen voor vertrek zijn de politieke en economische situatie in Eritrea alsook religieuze vervolging. Ook de gespannen situatie aan de grens met Ethiopië zorgt mogelijk voor een toename van het aantal

¹⁸² US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), ICRC, *Annual Report 2009* (19 mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en IDMC, *Internal displacement caused by conflict and violence* (16 juli 2010).

¹⁸³ Het vertrek van veel Eritreeërs naar het buitenland betekent niet alleen een *brain drain* voor het land, maar kan op termijn ook een demografisch probleem zijn.

Eritreeërs dat het land merendeels illegaal verlaat. Naast (doorgaans jonge) mannen vluchten ook steeds meer meisjes en vrouwen met kinderen.¹⁸⁴

De vluchtelingen worden in Ethiopië en Oost-Soedan in kampen opgevangen. In deze kampen laten de leefomstandigheden veelal te wensen over. Er is een tekort aan schoon drinkwater, voedsel, sanitatie, educatiemogelijkheden, etc. Daarnaast verblijven duizenden Eritrese vluchtelingen buiten de vluchtelingenkampen.¹⁸⁵ Een onbekend aantal trekt via Soedan door naar Libië om van daaruit Europa proberen te bereiken. Een andere doorreisroute is via Egypte naar bijvoorbeeld Israël. Volgens UNHCR is voor veel vluchtelingen uit Eritrea terugkeer naar hun land geen reële optie. UNHCR pleit dan ook voor lokale integratie. In sommige gevallen is hervestiging in het buitenland de enige optie.¹⁸⁶

4.1.3 Terugkerende vluchtelingen

4.1.3.1 *Vrijwillige terugkeer*

In april 2000 kwamen de regeringen van Soedan en Eritrea en UNHCR tot een tripartiete overeenkomst, die het juridische kader vormde van een programma van terugkeer naar en integratie in Eritrea van terugkerende vluchtelingen. Sindsdien zijn meer dan 130.000 Eritrese vluchtelingen op vrijwillige basis met behulp van UNHCR vanuit Oost-Soedan naar Eritrea teruggekeerd, zowel vluchtelingen uit de burgeroorlog uit de jaren zeventig en tachtig als vluchtelingen uit de oorlog met Ethiopië in de jaren negentig van de vorige eeuw. In dit verband zijn er bij

¹⁸⁴ IRIN, *Eritrea-Sudan: A forgotten refugee problem* (3 december 2009), Trouw, *Vermist: Eritrees voetbalteam: Sporters onvluchten 'Noord-Korea van Afrika' via toernooi in Kenia* (16 december 2009), BBC News, *Eritrea: The land its citizens want to forget* (21 december 2009), Reuters, *Eritrea says refugees not fleeing political repression* (27 januari 2010), Sudan Tribune, *Eritrean Air force unit escapes country* (18 maart 2010), Reuters, *In Eritrea, stories of arrests, crackdowns abound-groups* (1 april 2010), Refugee Documentation Centre (Ireland), *Any reports of restrictions on people leaving Eritrea* (13 april 2010), Sudan Tribune, *Eritrean refugees have new camp in Ethiopia* (17 april 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010), VluchtelingenWerk Nederland, *Eritrea: Onderdrukking en eindeloze dienstplicht* (www.vluchtelingenwerk.nl, 16 juni 2010) en New York Times, *In Eritrea, the Young Dream of Leaving* (19 juni 2010).

¹⁸⁵ UN News Service, *UN welcomes Ethiopian policy to allow Eritrean refugees to live outside camps* (10 augustus 2010) en IRIN, *Eritrea-Ethiopia: Refugees embrace life "out of camps"* (30 augustus 2010).

¹⁸⁶ UNHCR, *Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-seekers from Eritrea* (april 2009), HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscriptioin in Eritrea* (16 april 2009), BBC News, *Eritrea: The land its citizens want to forget* (21 december 2009), ANSA, *Libyan Government Agrees To Release Eritrean Asylum Seekers* (7 juli 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

UNHCR geen gevallen bekend van teruggekeerde vluchtelingen die vanwege hun vlucht problemen van de zijde van de autoriteiten hebben ondervonden. Het ging hierbij meer om personen die groepsgewijs en vooral vanwege de oorlog waren gevlucht.¹⁸⁷

4.1.3.2 **Gedwongen terugkeer**

Gedurende de verslagperiode vond gedwongen terugkeer plaats van Eritreeërs vanuit landen waar zij hun toevlucht hadden gezocht, ondanks berichtgeving van diverse organisaties als *Amnesty International*, *Human Rights Watch* en *Reporters without Borders* over de risico's die zij na terugkeer lopen. Bij gedwongen terugkeer naar Eritrea loopt men kans op gevangenschap (voor onbepaalde tijd), mishandeling en foltering (soms de dood tot gevolg hebbend).¹⁸⁸

Er waren berichten dat Soedan Eritrese vluchtelingen naar Eritrea zou hebben teruggestuurd als gevolg van de sinds 2006 verbeterde diplomatieke relaties tussen beide landen. Volgens diverse bronnen zouden Soedanese en Eritrese geheime diensten samenwerken en een aantal duizend vluchtelingen uit verschillende opvangkampen in Oost-Soedan naar Eritrea hebben gedeporteerd, die bij terugkeer in Eritrea in verschillende gevangenissen of in één van de militaire trainings-annex strafkampen zouden zijn ondergebracht.¹⁸⁹

Ook zouden er door Soedanese autoriteiten in Khartoem geregeld huiszoekingen plaatsvinden, waarbij gezocht wordt naar illegaal verblijvende vreemdelingen. *Amnesty International* meldde al eerder dat sinds juli 2007 een groot aantal Eritreeërs in Khartoem en Oost-Soedan is gearresteerd. Volgens *Amnesty International* riskeren zij bij gedwongen terugkeer naar Eritrea onmiddellijke arrestatie, foltering en onbeperkte detentie zonder aanklacht of berechting.¹⁹⁰

Egypte en Libië blijken Eritrese vluchtelingen naar Eritrea terug te sturen. Naar verluidt zouden gedurende de verslagperiode Eritrese vluchtelingen die de grens tussen Egypte en Israël wilden oversteken, zijn gedood door de Egyptische

¹⁸⁷ UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁸⁸ AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010), RWB, *Eritrean refugees in Libya under continuous inhuman treatment* (10 juli 2010), Nederlands Dagblad, *Zorgen over Eritrese bootvluchtelingen* (15 juli 2010) en Dagblad van het Noorden, *Bezorgdheid over Eritrese vluchtelingen* (15 juli 2010).

¹⁸⁹ AI, *2009 Annual Report for Eritrea* (www.amnestyusa.org, 11 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁹⁰ AI, *2009 Annual Report for Eritrea* (www.amnestyusa.org, 11 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

grenspolitie.¹⁹¹ Eveneens waren er berichten van arrestaties van Eritreeërs in Israël. Israël voert een intensieve campagne om illegale buitenlanders, die via Egypte het land binnenkomen, op te pakken en uit te zetten. Soms vindt ook in een aantal Europese landen, waaronder Duitsland, Italië, Malta, het Verenigd Koninkrijk en Zweden, gedwongen uitzetting van afgewezen en uitgeprocedeerde Eritrese asielzoekers plaats, ondanks de aanbeveling van UNHCR om er vanaf te zien.¹⁹² Naar verluidt zouden zij na aankomst in Eritrea zijn gedetineerd, mogelijk vanwege dienstplichtontduiking en het vragen van asiel in betrokken landen.¹⁹³

Nederland heeft met Ethiopië noch Soedan een aparte Terug- en Overname (T&O)-overeenkomst inzake afgewezen en uitgeprocedeerde Eritrese asielzoekers. Wel hebben beide landen de overeenkomst van Cotonou ondertekend en geratificeerd.¹⁹⁴

4.2 Activiteiten van internationale organisaties

In Eritrea is een aantal internationale organisaties werkzaam, waaronder het ICRC, UNFPA, UNHCR, UNICEF, WFP en WHO. Deze organisaties zijn met name actief op het terrein van humanitaire hulpverlening. De organisaties worden door de autoriteiten beperkt in hun werkzaamheden en zijn veelal met een kleine staf aanwezig in Eritrea. Eritrea wil niet afhankelijk zijn van internationale hulp en

¹⁹¹ Daily News Egypt, *Egypt guards kill African migrant on way to Israel* (15 april 2010), AI, *Eritreans at risk of forcible return from Libya after detention centre disturbances* (6 juli 2010), Nederlands Dagblad, *Zorgen over Eritrese bootvluchtelingen* (15 juli 2010), Dagblad van het Noorden, *Bezorgdheid over Eritrese vluchtelingen* (15 juli 2010) en ANP, *Eritreeërs gedood aan grens Egypte-Israël* (14 augustus 2010).

¹⁹² AFP, *La Libye annonce la régularisation de 400 immigrants clandestins érythréens* (8 juli 2010), Africa News, *Italy – Offer to Shelter Eritreans Detained, Abused by Libya* (8 juli 2010) en RWB, *Eritrean refugees in Libya under continuous inhuman treatment* (10 juli 2010).

¹⁹³ Sudan Tribune, *Eritrea, Libya conspiring to deport refugees, group says* (19 januari 2010), AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en New York Times, *In Eritrea, the Young Dream of Leaving* (19 juni 2010). Zie ook § 4.3 ‘Standpunt UNHCR’.

¹⁹⁴ De overeenkomst (het is geen officieel verdrag) van Cotonou is een partnerschaps-overeenkomst tussen de ACS-landen (Staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan) en de EU. De overeenkomst gaat onder andere over humanitaire hulpverlening, waaronder hulp aan vluchtelingen. De overeenkomst voorziet ook in de mogelijkheid maatregelen te nemen, wanneer een partij een essentieel element van de overeenkomst schendt, zoals de eerbiediging van de mensenrechten. Verder verplicht de overeenkomst van Cotonou de desbetreffende landen om bij onderhandelingen over een nadere T&O-overeenkomst ook aandacht te besteden aan terugkeer en overname van onderdanen uit derde landen en van staatlozen.

toont weinig bereidheid tot samenwerking en dialoog met de internationale gemeenschap.¹⁹⁵

Het ICRC faciliteerde tezamen met UNHCR vrijwillige repatriëring van Ethiopische en Eritrese vluchtelingen. Gedurende de verslagperiode werd het ICRC door de Eritrese autoriteiten de begeleiding van Ethiopische vluchtelingen bij terugkeer naar hun land ontzegd. Het motief voor deze beslissing was de unilaterale intrekking aan Ethiopische zijde van twee repatriëringen (eind 2008 en begin 2009), waardoor Ethiopische vluchtelingen niet over de grens konden worden gebracht en evenmin de gelijktijdige terugkeer van Eritrese vluchtelingen plaatsvond. De problemen zouden van financiële en organisatorische aard zijn. Het ICRC ziet vooralsnog geen aanleiding Eritrea te verlaten, want de organisatie heeft nog altijd bestaansrecht in het land vanwege werkzaamheden op het gebied van bescherming van Ethiopische vluchtelingen. Zo verleent het steun bij de aanvragen voor identiteitskaarten die door de Eritrese autoriteiten worden afgegeven. Een geldige ID-kaart vertegenwoordigt erkende status. Ook onderhoudt het ICRC nauwe contacten met ziekenhuizen waar Ethiopische vluchtelingen voor behandeling terecht kunnen. Voorts ondersteunt het ICRC de terugkeer en hervestiging van ontheemden door het uitvoeren van activiteiten op het gebied van watervoorziening, huisvesting, gezondheidszorg, landbouw, etc.¹⁹⁶

UNHCR biedt in Eritrea hulp aan voornamelijk Somalische vluchtelingen verblijvend in kampen, maar ondersteunt ook vluchtelingen en (vooral Ethiopische) asielzoekers die in de steden verblijven. De hulp concentreert zich op zaken als onderwijs, sanitatie en preventieve maatregelen tegen ondervoeding en seksueel geweld.¹⁹⁷

UNFPA, UNICEF, WFP en WHO bieden ondersteuning op het gebied van gezondheidszorg en het verstrekken van therapeutische voeding aan de meest kwetsbare groepen.¹⁹⁸

¹⁹⁵ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), ICRC, *Annual Report 2009* (19 mei 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010).

¹⁹⁶ Sudan Tribune, *Asmara suspends Ethiopians repatriation from Eritrea* (9 augustus 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), ICRC, *Annual Report 2009* (19 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

¹⁹⁷ UNHCR, *2010 Regional Operations Profile – East and Horn of Africa* (www.unhcr.org, 17 juni 2010) en Fact Sheet UNHCR, *UNHCR Operation in Somalia* (juli 2010).

¹⁹⁸ UNICEF, *Community-led sanitation brings great promise for Eritrea* (31 december 2009), WFP, *Annual Report 2010* (www.wfp.org, 29 juni 2010) en WHO, *Country Cooperation Strategy – Eritrea* (www.afro.who.int, 29 juni 2010).

4.3 Standpunt UNHCR

UNHCR is in algemene zin van mening dat asielaanvragen van Eritrese asielzoekers zorgvuldig onderzocht dienen te worden. Daarbij beveelt UNHCR landen aan om af te zien van gedwongen terugkeer van afgewezen asielzoekers en hen, gelet op de huidige (mensenrechten) situatie in Eritrea, voorlopig bescherming te bieden.¹⁹⁹

¹⁹⁹

UNHCR, *Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-seekers from Eritrea* (april 2009) en AI, *Eritreans at risk of forcible return from Libya after detention centre disturbances* (6 juli 2010).

5 Bijlagen

5.1 Oppositionele groeperingen

In grondwet van 1997 zijn principes als democratisch pluralisme, inclusief een meerpartijensysteem, opgenomen, maar in de praktijk is daar weinig van te merken. De parlementsverkiezingen, die gepland stonden voor december 2001, werden voor onbepaalde duur uitgesteld. De regeringspartij *People's Front for Democracy and Justice (PFDJ)* geeft de oppositie geen enkele ruimte. De oppositiepartijen zien zich dan ook genoodzaakt vanuit het buitenland te opereren.²⁰⁰

- **Democratic Movement for the Liberation of Eritrea (DMLE)**
De *Democratic Movement for the Liberation of Eritrea (DMLE)* is een oppositionele groep, die opereert in Soedan, waar de beweging steun tracht te verwerven onder de Eritrese vluchtelingenpopulatie.
- **Democratic Movement for the Liberation of Eritrea Kunama (DMLEK)**
De *Democratic Movement for the Liberation of Eritrea Kunama (DMLEK)* is een gewapende oppositionele Kunama-groepering en heeft haar basis in Addis Abeba. De beweging streeft naar autonomie voor de Kunama, een van de etnische groepen. Zij heeft vooral steun van de Kunama-bevolking in de diaspora.²⁰¹ De DMLEK is lid van de *Eritrean Democratic Alliance (EDA)* (zie hieronder).
- **Eritrean Democratic Alliance (EDA)**
De *Eritrean Democratic Alliance (EDA)* is een alliantie van 13 in het buitenland gevestigde oppositiepartijen met als doel om gezamenlijk de huidige Eritrese regering omver te werpen. In februari 2007 viel de alliantie als gevolg van een geschil over het leiderschap uiteen in twee blokken. De *Eritrean Liberation Front-Revolutionary Council (ELF-RC)*, de *Eritrean Democratic Party (EDP)* en het *Eritrean National Salvation Front (ENSF)* vormden een seculier nationalistisch blok. Op 1 januari 2010 trad de EDP uit

²⁰⁰ US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010) en EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010).

²⁰¹ Sudan Tribune, *Eritrean opposition says ready to attack government army* (29 december 2009).

de alliantie en sloot zich aan bij de *Eritrean People's Democratic Party (EPDP)* (zie verderop in deze paragraaf). Het andere blok onder leiding van het *Eritrean Liberation Front (ELF)* vertegenwoordigde meer regionale, religieuze en etnische belangen. De partijen uit beide blokken bleven wel lid van de EDA.²⁰²

- **Eritrean Democratic Party (EDP) (voorheen EPLF-DP)**
De *Eritrean People's Liberation Front - Democratic Party (EPLF-DP)* is in januari 2002 gevormd door PFDJ-dissidenten met als doelstelling 'de instelling van een constitutioneel systeem in overeenstemming met de democratische principes van de geratificeerde Eritrese grondwet'. De G-15 leden zijn aan deze beweging gelieerd.²⁰³ Een aantal van hen geniet onder meer vanwege hun aandeel in de bevrijdingsstrijd populariteit onder de Eritrese bevolking. Tijdens het eerste partijcongres in februari 2004 werd de naam van de partij gewijzigd in *Eritrean Democratic Party (EDP)*. De EDP is vooralsnog alleen actief in het buitenland. Vooralsnog wijst zij gewapend verzet als middel af en wil een nationale dialoog.
- **Eritrean Democratic Resistance (EDR)**
De *Eritrean Democratic Resistance (EDR-Gash Setit)* is een oppositionele Kunama-groepering, die vanuit Ethiopië opereert. Op 1 januari 2010 is de EDR opgegaan in de *Eritrean People's Democratic Party (EPDP)* (zie verderop).
- **Eritrean Federal Democratic Movement (EFDM)**
De *Eritrean Federal Democratic Movement (EFDM)* is lid van de EDA.
- **Eritrean Islamic Jihad (EIJ)**
De *Eritrean Islamic Jihad (EIJ)* werd eind jaren tachtig van de vorige eeuw opgericht met steun van Soedan. Het is een radicale gewapende islamitische oppositiegroep en sinds 1993 gesplitst in een politieke en militaire vleugel.

²⁰² Reuters, *Rebel groups pledge to depose Eritrean president* (2 mei 2010) en Sudan Tribune, *Eritrean opposition forces create new military front* (6 juni 2010).

²⁰³ Eind mei 2001 uitte een vijftiental vooraanstaande leden (G-15) van de regeringspartij *People's Front for Democracy and Justice (PFDJ)* in een open brief scherpe kritiek op regering en president vanwege het alsmat uitstellen van de inwerkingtreding van de grondwet en het tegenhouden van de parlementsverkiezingen. Zij waren lid van het parlement en sinds lange tijd naaste collega's van president Isaias Afewerki. Elf van de op dat moment in het land verblijvende ondertekenaars (G-11) werden gearresteerd en verblijven zonder enige vorm van proces in hechtenis. US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), AI, *2009 Annual Report for Eritrea* (www.amnestyusa.org, 11 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

- **Eritrean Islamic Reform Movement (EIRM)**
De *Eritrean Islamic Reform Movement (EIRM)* is een gewapende islamitische oppositiegroep, die militair actief is. De EIRM zou de militaire vleugel zijn van de *Eritrean People's Congress (EPC)*.
- **Eritrean Liberation Front (ELF)**
Het *Eritrean Liberation Front (ELF)*, opgericht in 1958 of 1960, is de opvolger van de *Eritrean Liberation Movement (ELM)*. Deze partij heeft vooral aanhangers onder de Tigre en Arabisch sprekende moslims van de kustgebieden en steden. De partij begon in 1961 een gewapende strijd tegen de Ethiopische overheersing. Interne strijd leidde in de zeventiger jaren van de vorige eeuw tot de vorming van de rivaliserende *Eritrean People's Liberation Front (EPLF)*, in 1994 omgedoopt tot de huidige regeringspartij *People's Front for Democracy and Justice (PFDJ)*. De rivaliserende facties vochten in twee burgeroorlogen (1972-1974 en 1980-1981). In de laatste burgeroorlog werd het ELF verslagen en uit Eritrea verdreven. Na 1982 hebben zich opnieuw diverse facties afgesplitst, zoals ELF-CC, ELF-NC, ELF-RC, EPP. Het ELF is lid van de EDA.
- **Eritrean Liberation Front-Central Command (ELF-CC)**
Het *Eritrean Liberation Front - Central Command (ELF-CC)* is in 1982 van het ELF afgesplitst. Het is een marxistisch georiënteerde partij. In 1987 stapte een groot aantal aanhangers over naar het *Eritrean People's Liberation Front (EPLF)*.
- **Eritrean Liberation Front-National Command (ELF-NC)**
Het *Eritrean Liberation Front - National Command (ELF-NC)* is eveneens een afsplitsing van het ELF.
- **Eritrean Liberation Front-Revolutionary Council (ELF-RC)**
Het *Eritrean Liberation Front-Revolutionary Council (ELF-RC)* is de belangrijkste afsplitsing van het ELF. De partij werd in de jaren tachtig van de vorige eeuw gevormd door voormalige ELF-leden die zich niet hadden aangesloten bij de EPLF. In juni 2003 splitste een kleine groep zich van het ELF-RC af uit onvrede met de gevoerde koers. Het ELF-RC opereert met behulp van een radiostation en een website via welke de huidige regering wordt bekritiseerd. Het ELF-RC is lid van de EDA.
- **Eritrean Islamic Islah Movement (EIIM)**
De *Eritrean Islamic Islah Movement (EIIM)* is lid van de EDA.

- **Eritrean Islamic Jihad Movement (EIJM) / Eritrean Islamic Salvation Movement (EISM)**
De *Eritrean Islamic Jihad Movement (EIJM)* wijzigde haar naam in 1998 in *Eritrean Islamic Salvation Movement (EISM)*. De beweging wil met geweld de Eritrese regering omverwerpen en vervangen door een islamitisch regime.
- **Eritrean Islamic Party for Justice and Development (EIPJD)**
De *Eritrean Islamic Party for Justice and Development (EIPJD)* is lid van de EDA.
- **Eritrean National Nahda Party (ENNP)**
De *Eritrean National Nahda Party (ENNP)* is lid van de EDA.
- **Eritrean National Salvation Front (ENSF)**
Het *Eritrean National Salvation Front (ENSF)* is lid van de EDA.
- **Eritrean Popular/People's Congress (EPC)**
De *Eritrean Popular/People's Congress (EPC)* is een islamitische oppositiebeweging en wordt gesteund door Soedan. De EPC is lid van de EDA.
- **Eritrean Popular Democratic Front (EPDF)**
Het *Eritrean Popular Democratic Front (EPDF)* is lid van de EDA.
- **Eritrean People's Democratic Party (EPDP)**
De *Eritrean People's Democratic Party (EPDP)* is opgericht op 1 januari 2010 door fusie van de *Eritrean Democratic Party (EDP)*, de *Eritrean People's Movement (EPM)*, de *Eritrean People's Party (EPP)* en de *Eritrean Democratic Resistance (EDR)*. De EPDP beoogt langs vreedzame en democratische weg veranderingen in Eritrea te bewerkstelligen. Mensen- en politieke rechten voor alle Eritreeërs, ongeacht hun politieke voorkeur, geloof, taal en/of regionale of etnische achtergrond, staan hierbij voorop.²⁰⁴
- **Eritrean People's Movement (EPM)**
De *Eritrean People's Movement (EPM)* is in 2004 opgericht door voormalig EPLF-leider Adhanom Gebremariam en voormalig ELF-leider Mohammed Ibrahim. Op 1 januari 2010 is de EPM opgegaan in de EPDP.
- **Eritrean People's Party (EPP)**
De *Eritrean People's Party (EPP)* is een afsplitsing van ELF. De partij is op 1 januari 2010 opgegaan in de EPDP.

- **Islamic Congress Party (ICP)**
De *Islamic Congress Party (ICP)* is lid van de EDA.
- **Red Sea Afar Democratic Organization (RSADO)**
De *Red Sea Afar Democratic Organization (RSADO)* is in 1999 opgericht en heeft haar basis in Ethiopië. De partij is lid van de EDA.

5.2 Detentie- en trainingscentra in Eritrea²⁰⁵

- **Aderser** (bij Sawa): militair straf- en trainingskamp met ondergrondse cellen.
- **Adi Abeto** (ten noordwesten van Asmara op de weg naar Keren): militaire gevangenis, met vrachtcontainers als strafcel. Detentiecentrum voor o.m. journalisten
- **Adi Keih** (Asmara): detentiecentrum voor o.m. dienstplichtontduikers.
- **Adi Nefas** (bij Assab): militair detentiecentrum.
- **Adi Qala** (circa 40 km ten noorden van de Ethiopische grens tussen Asmara en Medefera): militaire gevangenis.
- **Agip** (Asmara): detentiecentrum voor o.m. journalisten.
- **Alla** (bij Dekemhare): gevangenis met vrachtcontainers als strafcel.
- **Assab** (bij de havenplaats Assab): militaire gevangenis.
- **Baharia** (Massawa): marinebasis.
- **Barantu** (Barantu): algemene gevangenis.
- **Dahlak Kebir** (Dahlak eilanden): detentiecentrum voor o.m. journalisten en politieke gevangenen, inclusief gedeporteerden uit landen als Egypte, Libië en Malta.
- **Dobozito** (Asmara): detentiecentrum voor o.m. journalisten.
- **Duarwa** (ten zuiden van Asmara tussen Adi Quala en Adi Ugri): algemene gevangenis.
- **Eiraciro** (Filfil-Selomuna tussen Asmara en Massawa): detentiecentrum voor o.m. politieke gevangenen en journalisten.
- **Embatkala** (Ghinda, ongeveer 35 km ten noordoosten van Asmara): detentiecentrum voor o.m. journalisten.
- **Galaalo** (woestijngebied aan de Rode Zee kust): militair werkkamp.
- **Gedem** (circa 40 km ten zuiden van Massawa): gedwongen werkkamp voor de bouw van een marinebasis.
- **Ghatelay** (tussen Asmara en Massawa): detentiecentrum voor o.m. journalisten.
- **Haddis Ma'askar** (bij Sawa langs de grens met Sudan): militaire gevangenis met ondergrondse cellen.
- **Halhalas** (bij Asmara): detentiecentrum voor o.m. diegenen die illegaal de grens proberen over te steken.
- **Kambo Ndafurstale** (Sanafe): militaire gevangenis.
- **Klima** (bij Assab): algemene gevangenis.

²⁰⁵

HRW, *Service for Life* (april 2009), RWB, *World's biggest prison for journalists eight years after September 2001 round-ups* (17 september 2009), Awate Team, *Eritrea: The Network of Prisons* (21 september 2009), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010), Reuters, *Eritrea is Africa's "biggest prison for media"* (3 mei 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

- **Mai Edaga** (bij Dekemhare): militaire gevangenis met vrachtcontainers als strafcel.
- **Mai Duma** (ten zuiden van Asmara): militair kamp.
- **Mai Serwa** (bij Asmara): met ondergrondse cellen en vrachtcontainers als strafcel voor o.m. politieke gevangenen en dienstplichtontduikers.
- **Mai Temenei** (Asmara): militaire gevangenis met ondergrondse cellen.
- **Metkelabet** (tussen Asmara en Massawa): militaire gevangenis.
- **Me'eter** (tussen Nakfa en de kust): militaire gevangenis voor o.m. dienstplichtontduikers / deserteurs en religieuze minderheden.
- **Naktura Island** (deel uitmakend van de Dahlak eilanden).
- **Prima 1+2**: militaire gevangenis.
- **Sawa** (langs de Sawarivier bij de grens met Soedan): militair strafkamp voor o.m. dienstplichtontduikers, religieuze minderheden en degenen die illegaal de grens probeerden over te steken. Voorts is Sawa trainingskamp voor *12th grade* reguliere militaire training.
- **Semebel** (Asmara): detentiecentrum voor o.m. politieke gevangenen en religieuze vervolgd.
- **Tehadasso**: militaire gevangenis met vrachtcontainers als strafcel.
- **Tessenei** (Tessenei): militaire gevangenis / rehabilitatiecentrum.
- **Tract B** (Asmara): militaire gevangenis.
- **Tsererat** (Asmara): militaire gevangenis met ondergrondse cellen voor met name EPLF-veteranen.
- **Wengel Mermera** (Asmara): onderzoekscentrum voor o.m. politieke gevangenen en moslims.
- **Wi'a** (ongeveer 40 km ten zuidoosten van Massawa aan de Rode Zee kust), bestaande uit een cluster van drie kampen (omheind door muren): Arag, Fenkel en Halhal. Arag en Fenkel herbergen alleen mannen; Halhal is verdeeld in twee accommodaties voor vrouwen en mannen. De autoriteiten beschouwen Wi'a niet als een gevangenis, maar als een trainingskamp.²⁰⁶

²⁰⁶

Eritrean News, *Scores of Eritreans die at Wi'a* (3 oktober 2007), Human Rights Concern-Eritrea, *Testimonies of untold atrocities and suffering* (8 september 2008), US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010) en UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010).

5.3 Literatuurlijst

5.3.1 Naslagwerken en rapporten

- AI, *Amnesty International Report 2010 – Eritrea* (28 mei 2010)
- CIA, *The World Factbook, Eritrea* (9 september 2010)
- EIU, *Country Report Djibouti* (mei 2010)
- EIU, *Country Report Eritrea* (mei 2010)
- EIU, *Country Report Eritrea* (augustus 2010)
- EIU, *Country Report Ethiopia* (juni 2010)
- HRW, *Service for Life: State Repression and Indefinite Conscription in Eritrea* (16 april 2009)
- HRW, *World Report 2010 – Eritrea* (20 januari 2010)
- ICRC, *Annual Report 2009* (19 mei 2010)
- RDC, *Treatment of military deserters and their families* (19 januari 2010)
- RDC, *Any reports of restrictions on people leaving Eritrea* (13 april 2010)
- RDC, *Information on Sawa military camp in Eritrea* (19 mei 2010)
- RWB, *Country Report – Eritrea* (6 januari 2010)
- UK Border Agency, *Female Genital Mutilation (FGM)* (20 juni 2008)
- UK Border Agency, *Country of Origin Information Report Eritrea* (8 juni 2010)
- UNHCR, *Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-seekers from Eritrea* (april 2009)
- UN Human Rights Council, *Report of the Working Group on the Universal Periodic Review – Eritrea* (4 januari 2010)
- UNICEF, *Commemorating the ban on female genital mutilation in Eritrea* (22 februari 2010)
- UNSC, S/2008/40, *Report of the Secretary-General on Ethiopia and Eritrea* (23 januari 2008)
- UNSC, S/2008/226, *Special report of the Secretary-General on the United Nations Mission in Ethiopia and Eritrea* (7 april 2008)
- UNSC, S/2010/327, *Report of the Secretary-General on Eritrea* (22 juni 2010)
- US Commission on International Religious Freedom, *Annual Report 2010 – Eritrea* (12 mei 2010)
- US Department of State, *2009 Report on International Religious Freedom – Eritrea* (26 oktober 2009)
- US Department of State, *2009 Human Rights Report: Eritrea* (11 maart 2010)

5.3.2 Websites

- www.addisportal.com

- www.africa-union.org/officialdocuments
- www.afrol.com
- www.afro.who.int
- www.allafrica.com
- www.amnesty.org
- www.amnestyusa.org
- www.awate.com
- www.childsoldiersglobalreport.org
- www.cia.gov
- www.coinmill.com
- www.elsevier.nl
- www.eritreadaily.net
- www.ethnologue.com
- www.facebook.com
- www.foroyaa.gm
- www.handsoffcain.info
- www.hdr.undp.org/statistics
- www.home.planet.nl
- www.hri.ca/uninfo/treaties
- www.icbl.org
- www.icrc.org
- www.irinnews.org
- www.jehovah.to/hrnews/htm
- www.jure.nl
- www.landweb.net/eritrea/bevolking
- www.ohchr.org
- www.opendoors.nl
- www.raadvanstate.nl
- www.rnw.nl
- www.refdag.nl
- www.reuters.com
- www.rsf.org
- www.sahelblog.wordpress.com
- www.shabait.com/articles/warsay-yikealo-secondary-school
- www.shaebia.org
- www.un.int
- www.un.org
- www.unhcr.org
- www.unhchr.ch/treaties
- www.unicef.org
- www.unifem.org
- www.vluchtelingenorganisaties.nl
- www.wereldomroep.nl

- www.wfp.org
- www.wikipedia.org
- www.zawya.com

5.4 Lijst van afkortingen

AFP	Agence France-Presse
AI	Amnesty International
ASIL	American Society of International Law
AU	Afrikaanse Unie
CEDAW	Committee on the Elimination of Discrimination Against Women
CERD	Committee on the Elimination of Racial Discrimination
CESCR	Committee on Economic, Social and Cultural Rights
CIA	Central Intelligence Agency
CPI	Cour Pénale Internationale (Internationaal Strafhof)
CPJ	Committee to Protect Journalists
CRC	Committee on the Rights of the Child
ECOSOC	Economic Community and Social Council
EDA	Eritrean Demining Authority
EEBC	Eritrea-Ethiopia Boundary Commission
EECC	Eritrea-Ethiopia Claims Commission
EIU	Economist Intelligence Unit
ERN	Eritrean Nakfa
FGM	Female Genital Mutilation
HDI	Human Development Index
HRC	Human Rights Council (VN-Mensenrechtenraad)
HRW	Human Rights Watch
ICBL	International Campaign to Ban Landmines
ICC	International Criminal Court (Internationaal Strafhof)
ICG	International Crisis Group
ICRC	International Committee of the Red Cross
IDMC	Internal Displacement Monitoring Centre
IGLHRC	International Gay and Lesbian Human Rights Commission
ILGA	International Lesbian and Gay Association
IMF	Internationaal Monetair Fonds
IPS	Inter Press Service
IRIN	Integrated Regional Information Networks
NCEW	National Confederation of Eritrean Workers
NRC	Norwegian Refugee Council
NUEW	National Union of Eritrean Women
NUEYS	National Union of Eritrean Youth and Students
OHCHR	Office of the High Commissioner for Human Rights
PCA	Permanent Court of Arbitration
RDC	Refugee Documentation Centre (Ireland)
RSF	Reporters Sans Frontières
RWB	Reporters Without Borders

SGVN	Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties
SV-SGVN	Speciaal Vertegenwoordiger van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties
TSZ	Temporary Security Zone
UNDP	United Nations Development Programme
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation
UNFPA	United Nations Fund for Population Activities (sinds 1987: United Nations Population Fund)
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees
UNICEF	United Nations Children's Fund
UNIFEM	United Nations Development Fund for Women
UNMEE	United Nations Mission in Ethiopia and Eritrea
UNSC	United Nations Security Council
VN	Verenigde Naties
VR	Veiligheidsraad
WFP	World Food Programme
WHO	World Health Organisation

5.5 Kaart van Eritrea

